

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regula Ferdinand 2a.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnyel: Közlöny, Arad.

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 300 Lel.

Fél évre ... 180 Lel.

Negyed évre ... 90 Lel.

Havonta ... 30 Lel.

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Uj telefon.

Az aradi egyik intézményéről, a telefonról, valami biztatót is lehet hallani. Arról van szó, hogy Arad új telefont kap. Moson közlekedésügyi miniszter, aki legutóbb itt járt Aradon, maga győződött meg az aradi telefon-berendezés tartóhatatlanságáról és felhívta a posta főnököt, hogy az új telefon-rendszer felállítására vonatkozóan tegye meg előterjesztéseit és adja be költségvetési tervezetét. Ezen az alapon okunk van azt hinni, hogy a közeljövőben Arad jelenlegi telefon-berendezése azok közé az antikvitások közé kerül, amelyeknek muzeális értéke kevés, de mégis van annyi kulturtörténelmi erejük, hogy az új telefont élvező generációk elmosolyodjanak fölötté. 1923-at írtak és Aradon ilyen volt a telefon!

Ezelőtt három évtizeddel hozták Aradra a mai telefon-berendezést Zágrábról. Akkor bizonyára új volt. Azóta azonban jó néhány rendszerváltozás következett be Graham Bell ötlete fölött. Hogy csak a legegyszerűbb külsőséget említsük: más, modern rendszerű telefonoknál az ember nem

csenget, hanem lekasztja egyszerűen a kagylót. E külső és talán legjelentéktelenebb megnyilvánuláson belül számos olyan újítás jött létre a zágrábi ösvezeték óta, amelyent körülöttünk már minden modern erdélyi város postája meghonosított és használ. Egyedül Arad csenget, szenved és értesül az újításokból a technika legújabb vívmányairól.

Moson miniszternek azt a latin mondást ajánljuk figyelmébe, amely úgy szól, hogy *bis dat, qui cito dat*. Kétszer ad, aki gyorsan ad. Az új telefon sürgős. A szó, hogy telefon, már magában véve is azt jelenti, hogy időt takarítunk. A minisztérium is takarítsa meg az időt, amivel erre az újításra várakoznunk kellene.

Mert várakozni ugyanis eleget kell a már meglévő aradi telefonnál. Többet, mint amennyit a polgárság meggyötört idegzete elszenvedni tud.

A marosi kapcsolásokon kívül nagy baj még, hogy a központ egyszerű hívásra sem jelentkezik. A régi aradi telefonberendezést nyilván sokan molesztálják és a központ, sajnos, nem ér rá bennünket kiszolgálni. Lehetséges, hogy az okát a személyzethiányban kell

keresni. Azt is mondják, hogy a székények berendezésén mulik a házagos kiszolgálás. A közönség mindezekkel nem ért be. A közönség azért fizeti a horribilis díjakat, hogy kiszolgálják, s nem keresheti azt, hogy miért nem szolgálják ki?

Az új telefon közeli felszerelése Arad egész vérkeringését felfrissíti. Erre a frissítésre a huzaloknál

sükség van.

Eszrevételek az új lakástörvényhez

Írta: Dr. Székely Aladár ügyvéd.

(VI. közlemény.)

A törvény 19. §-ához. Az új lakástörvény eltörli az 1922. évi lakástörvény 2. cikke utolsó bekezdésének ama rendelkezését, hogy azon jogerős, de még végre nem hajtott bírói és lakbérleti bizottsági határozatok, amelyek az új törvénnyel ellenkeznek, végre nem hajthatók. Tehát akár a bíróság, akár a lakbérleti bizottság mondotta ki jogerősen valakinek a lakoltatását, vagy valamely la-

kásba való behelyezését, — ezen határozatok végrehajthatók még akkor is, ha az új lakástörvénnyel ellenkeznek.

Ami a bírói határozatokat illeti, azok egyike sem áll ellentétben az új törvénnyel, mert a régi lakástörvény sokkal szigorúbb volt a háztulajdonosokkal szemben, mint az új. Ellenben a lakbérleti bizottságok és lakáshivatalok határozatai — ha csak nem a tulajdonos beleegyező nyilatkozata

Aradi emlék.

Heautontimorumenosz.

Elöttem az őszi nap, amikor Sátor József tanár ur bejött az irodalomtörténelmi órára. A VI. osztály némán, tiszteletteljesen állt fel, talán csak én feszengtem ott a középső oszlop első padjában, szerttem volna lebujni, betakarózni a pad felcsapható lapjával, amelybe annyi fáradsággal véste diákszívem ezt a szót: Anci. Az őszi napsugár széles kékben ömlött be az ablakon, a gesztenye fák kedveskedve fecsegtek az aléban, a vén liceum melletti utcákból felmorgott az élet az első emeletre. Sátor tanár ur belépett, tizenegy óra volt, vénasszonyok nyara, meleg napsugár s Anci, akinek gyengéden kisatirozott neve rámmevetett a padról, ilyenkor sétált haza a polgáriból barátommal a parkon keresztül. Sátor tanár ur belépett, tizenegy óra volt s kissé a feleléstől is félttem.

Sátor tanár ur leült a katedrán, de nem vette elő noteszét, nem feleltetett, hanem tovább magyarázott. A latin vigjátékról beszélt s egyszerre csak ezt mondta:

— Heautontimorumenosz.

Heautontimorumenosz... Akkor hallottam először ezt a szót s csendesen vihogtam. Heautontimorumenosz. Furcsán hangzik. Mint a hipokamnelefantokamelosz. Vagy ez: Nabukadonozor, Tónaludátusz. Olyan furcsa: heautontimorumenosz.

Még akkor is nevettem csendesen, amikor a tanár ur elmagyarázta szó értelmét, valami ilyesfélét: önkínzó, gyöttrődő, vergődő. Hogy az órán mi történt tovább, nem is igen emlékszem rá, mert magamban folyton csak ezt ismételttem: heautontimorumenosz.

Lehet, hogy ugyanaznap volt, de lehet az is, hogy egy-két nappal később. Barátnők, barátok hordták el hozzám a hírt: ezt, meg ezt mondta. Még nevetett is hozzá.

Akkonyattal akkornap belopóztam a szalonba. leültem a zongora mellé s félkézzel a Beethoven Marche funebre-jét próbáltam előidézni. Valami hűtetett a aorkomban, szorította-feszítette, a szemem száraz volt és égett... Ot és fél taktus forte-fortissimó, aztán néhány taktus piano. Most

egész másfép hangzótt, miné mikor a rezeshanda fujta az ablak alatt... A szobába belopta magát a sötét s én sokáig ott ültem a zongora előtt, égő szemmel, összeszorult torokkal...

Aztán... Hirtelen-váratlan eszembe jött az a szó. Ott táncolt előbb előttem egy ideig, aztán közelebb jött, megsimogatta hajamat, belenézett égő szemembe, amelyből csendesen könny indult utnak. „Heautontimorumenosz, heautontimorumenosz...” — ismételttem dadogva. Aztán sirtam.

Heautontimorumenosz azóta Kenyerestársam. Mellémszegődött akkor s most kísér minden utamon, velem érez, velem gondolkodik. Tréfás fickó, aki abban leli kedvét, ha beköphet a tánvéromba. Bizalmatlan, gyanúsító, szavak mögött szavakat keres, álarc mögött arcot. Csecsszopóban látja néha a féfi csontvázát. Amikor már-már hinnék, ott kezd motoszkálni a nagyvagy giruszal között s azt duruzsolja folyton: „Mit akarsz? Miért hiszed el? Mit tudsz te? Mihez értesz? Mondhatod-e valamire, ez az enyém? Van-e valami, amit jól-rosszul, de teremtetél? Miben hiszel? Miben bízol? Ferdesarku, eveskala-

pu, kopott-könyökű, semmi-ember!” Ha, mikor ösztövére örömkö szegődtek volna mellém, közelem be érve, ijedten torpantak vissza, mert szemem ablakán kikönyökölt s gunyosan rájuk vicsorgott Heautontimorumenosz.

Hajnali órákban, szeszgőzősen koffeintól fütve néha álmodtam. Hogy újra lehetne kezdeni. Megkeresni valahol az országut szélén, ahová eldobáltam, a hitet. Megtanulni bizni. Bizni emberekben. Kicsit — néha — magamban is. Szeszgőzősen, koffeintól fütve, néha homályosan, cél és értelem rajzolódott elém. Uj lesz, másképp lesz minden. Aztán jött Heautontimorumenosz, rácsapott az asztalra s cserepek csörömpölve hulltak a földre.

Most ott vagyok újra a Maros partján. Kezem óvágom a finom fővénybe, felkapok egy maroknyit Kinyitóm ujjaimat s a selymes homok sejtelmesen, lassan leperog, elfolyik közöttük. Hull, hull a milliónyi szem, szél elkapja, föld visszaszívja. Még egy pillanat s lepergett már mind. Annyi nyomuk sem maradt, mint madárnak a levegőben. Szél elkapta, föld visszaszívta. Nem maradt utána semmi... Semmi. Zádor Jenő.

alapján hozatták, — lényegileg rek virálást jelentenek és így egy-egyig ellentétben állanak az új lakástörvénnyel.

Mi történjék már most, tekintve, hogy az új lakástörvény 4. §-ának utolsó bekezdése szerint az eddig elrekvirált ingatlanok nem részesülnek az új törvény kedvezményeiben? Az, hogy a meghozott jogerős lakáshivatali határozatokat végre kell hajtani s az illetőket, akik eddig, vagyis az új törvény életbeléptéig lakásigazolványt kaptak — nem ideigleneset, hanem véglegeset — a lakásba be kell helyezni, — viszont a tulajdonos az ilyen rekvirált lakások bérletének a lakbérleti szabályrendelet szerinti felmondhat és azokat kila koltathatja, miután rájuk a bér szerződések meghosszabbításának kedvezménye nem vonatkozik.

Tilos-e a selyem behozatala?

(Millió csempészés ügy az aradi törvényszéken.)

Érdekes vámcsempészeti ügyet tárgyalt ma az aradi törvényszék polgári fellebbviteli tanácsa. Még a múlt év őszén történt az a nagy arányú vámcsempészeti kísérlet, melyet Rubiu Nicu bucarestii nagykereskedő az orient express kalauzaival akart végrehajtani. A curtici vámhivatal a vonat átvizsgálása alkalmával az express háló kocsijának ágyai alatt huszon négy doboz selyemárut talált, a melyet elkobozott, erről jelentést tett a vámbiroságnak és bünvádi feljelentést adott be Rubiu Nicu nagykereskedő. Gienent József és Strancz Károly kalauzok ellen. Az elsőfoku vámbiroság néhány héttel ezelőtt tárgyalta az ügyet és Rubiu Nicu bucarestii kereskedőt csempészésben bűnösnek mondotta ki és a selyemárut elkobzásán kívül egymillió kilencszázezer lei pénzbüntetésre ítélte. A nagykereskedő fellebbezést jelentett be az ítélet ellen és így került ma az ügy az aradi törvényszék polgári tanácsa elé. A bíróság elnöke Barbu Sever dr. táblabíró, tagjai pedig Ornstein Árpád és Nagy Dezső táblabírók voltak. Az államot Georgiu M. György miniszteri kiküldött dr. Avramescu Vasul állami ügyvéd és Florescu vámfőnök képviselték. Rubiu nagykereskedő védelmét Miculescu Illés bucarestii ügyvéd és Miclosi Emil dr. aradi ügyvéd látták el. A tárgyaláson Rubiu elmondotta, hogy a vonatban talált nagymennyiségű selyemárut nem az ő tulajdona, három csomag selyemárut csak az ő nevére küldve és ezek mintáruk voltak, melyet azért akart a kalauzokkal át csempészni a határon, mert selyemárutnak behozatal tilos Romániába. Kérte a törvényszéket, hogy szállítsa le a horribilis pénzbüntetést. Ugyanilyen értelemben szólaltak fel a védők is. Az állam képviselői ezzel szemben azt vitatták, hogy Rubiu olyan cikket csempészett át a határon, amelynek szabad behozatala van Romániába és a csempészés, elkövetésével Rubiu súlyosabb törvényt követett el. Kérték a bíróságot, hogy az elsőfoku ítélet helybenhagyásával

marasztalja el a bucarestii nagykereskedőt. A törvényszék nem hozott érdemleges döntést, hanem elrendelte, hogy a bucarestii mi-

A legionáriusok és a kisebbségek.

— „Becsületes munka és az emberszeretet.” — A volt önkéntesek szervezkedésének céljai. — Beszélgetés Robu János dr. főpolgármesterrel. —

Dr. Robu János Arad város főpolgármestere, aki tudvalevőleg a legionáriusok aradmegyei szervezőbizottságának tagja, az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában, a legionáriusokról írott cikkem során úgy nyilatkozott a „fascista” jelzőről, hogy „ha az, amit mi akarunk fascizmus, akkor mi is fascisták vagyunk!” A főpolgármesterrel tegnap részletesen beszélgettem a legionáriusok dolgairól és ez alkalommal így bővítette ki multkorii nyilatkozatát:

— Ha a becsületes és tisztességes munka, az ember, a nemzet és a haza szeretete jelenti a fascizmust, akkor mi is fascisták vagyunk!

Fontosnak tartottam a nyilatkozatnak ezt a bővebb formáját is mertetni, mert most már világosan és minden hátsó gondolat nélkül áll előttünk a legionáriusok alapelve: a munka, a haza és a minden ember szeretete. A szervezkedés első kezdetleges idején, különösen a kisebbségek körében aggodalommal kísérték az új, erősen nacionalista és harcias jellegűnek mutatkozó alakulást. Ma azonban már nyilvánvaló az egységnek békés jellege, mert főterve a teljes konszolidáció megteremtése és a normális állapotok helyreállítása, a béke munka.

A programra vonatkozólag egyébként, főleg a kisebbségi szempontokat tekintetbe véve a következőket mondotta a főpolgármester:

— Nagy tévedés azt hinni, hogy a volt önkéntesek szervezkedése bárkinek is az elnyomására törekednék. Hiszen az önkéntesek éppen akkor, amikor semmi államhatalom nem kényszerítette őket, csupán a belső vágytól hajtván önként szállottak fegyverbe a biztos nyugalomból a nemzeti eszme diadaláért, nem lehet tehát hogy most más nemzetiségek elnyomásával megtagadják multjukat. Éppen ellenkezőleg a nemzetiségek, a kisebbségek szabad érvényesülése alkotja a volt önkéntesek programjának egyik főpontját, a minnek végrehajtásánál természetesen az államérdek és az állambiztonság szükségszerű korlátokat szab.

— Általánosságban célja az önkénteseknek a nemzeti ideál megvalósítása. A volt bajtársak közötti összetartózkodás megszilárdítása és egymásnak minden téren való támogatása. A mult elismerése mellett egy nyugodt jövődő biztosítékát óhajtjuk. A konszolidáció kiépítéséhez első sorban van jogunk hozzászólni, mert mi voltunk az elsők, akik az új határok,

niszteriumban működő szakértőbizottság döntson afelett, hogy a selyemárut behozatal tilos, vagy nem Romániába?

minden román együttélésének eszméjét felkaroltuk. Kulturális téren éppen úgy, mint közgazdasági téren az erőteljes munka van a lobogónkra írva. Széles közművelődési programunk áll már készen és gazdasági téren elért javainkat is kulturális célokra áldozzuk. Közgazdasági terveink első része, a volt önkéntesek saját pénzügyi intézetének megalakítása már csak rövid idő kérdése. Ezen a téren, a szervezkedés tekintetében előttiink járó cseh és szerb volt önkéntesekkel együtt működünk egymás támogatására és szoros kapcsolat létesítésére már minden megtörtént. Nagy jelentőségű lesz a szövetségek felállítása. Terveink szerint mindentűt fogyasztó és termelőszövetkezeteket állítunk fel, amelyeknek valamennyi volt önkéntes tagja lesz.

— A szervezkedés nagy mértékben halad előre nemcsak Aradmegyében, hanem az egész országban és május végére, amikor minden valóságosság szerint Károly trónörökös diszelnökiünk jelenlétében Aradon tartjuk meg országos nagygyűlésünket, akkorára már bizonyosan teljes lesz a szervezet.

Robu János dr. főpolgármester még több érdekes részletet mondott el az oroszországi szervezkedés idejéből, ezekre legközelebb visszatérünk. Most még csak megjegyezzük, hogy a program akkor fog mindenki előtt szimpátiát kelteni, ha az egyesülés nem törekszik partikularizmusra és más kategóriákkal szemben nem biztosítanak maguknak egyenlően előnyöket. A közérdek azt kívánja, hogy az elkülönült csoportok ne élvezzenek egymásfelett előjogokat. Arra kell törekedni mindenkinek, hogy az államban egyenlőség legyen és a polgárok jóléte egyenlő mértékben fejlődjék.

KÖ.

Jogtalanul elfoglalt lakások.

(A lakásbérheadó hivatal kiírta a pályázatot.)

Az aradi lakásbérheadó hivatal a következő lakásokra hirdet pályázatot, amelyek elnyerése céljából április 23-ig kell a hivatalhoz a kérvényeket benyújtani: A Granitei (Határ-utca) 3. szám alatt egy szoba-konyhás lakás üresedett meg. A Miron Costin (Leiningen Károly-utca) 9. szám alatt egy szoba-konyhás lakás kerül kiadásra, amelyet Jobb Ágoston jogtalanul foglalt el. A Bisiericii (Templom-utca) 10. sz. házban Gáj egy szoba-konyhás lakás, amelyet jelenlegi jogtalanul tart elfoglalva. A Secerál (Sarkot Domokos-utca) 5-7. sz. alatt Sirbutiu Vasile volt lakása

Kiadó, amelyet a jelenleg benne lakó jogtalanul foglalt el. A Cosbuc (Wesselényi-utca) 43. szám alatt egy szoba előszobával, amelyet Földényi Kornél tart elfoglalva ideiglenes igazolvánnyal. Az Episcopul Radu (Magyar-utca) 15 szám alatt egy szoba-konyhás pin celakás. A Calea Saguna (Varjasy Lajos-utca) 4. szám alatt Gyarmati nevű lakó repatriálása folytán egy szoba-konyhás lakás lett üres. A Virginia Hotoran (Erzsébet-utca) 13a szám alatt egy két szobás lakás mellékhelyiségekkel, amelyet Kardos Gyula foglalt el jogosulatlanul. A Consistoriului (Batthyány-u.) 9. szám alatt Marcovicu Györgynél egy butorozott szoba kiadó, amelyet most Moga György foglalt el jogtalanul. A Virginia Hotoran (Erzsébet-utca) 4b szám alatt 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel, amely Nadel Gyuláné lakása volt és amelyet most Fischer Miksa tart elfoglalva jogosulatlanul. Az Alexandru Gavra (Csernovics Péter-utca) 27. szám alatt özvegy Rimszki Sándornénál két butorozott szoba, amelyeket Farkas Lajos igazolvány nélkül foglalt el. A Malul Muresului (Alsó Marospart-utca) 12. számú házban két szoba-konyhás lakás üresedett meg, amelyek közül az egyik most is tényleg üresen áll, míg a másikat Schreiberer Julianna foglalta el jogtalanul.

Autóhaleset Simándnál.

(A sofför nélkül száguldó gépkocsi.)

Az arad-oradea-marei (nagyváradi) országuton autókatasztrófa történt. Egy váradi társaság indult el Aradról egy berautóval. A társaság tagjai Szöke Sándor, a Pesti Magyar váradi fiókjának igazgatója feleségével és Weisz Imre, a váradi Comerciala igazgatója és még néhány vidéki ur voltak. Az autó Simánd község határáig minden baj és defektus nélkül a szokásos országuti sebességgel haladt, de Simánd körül a kocsi vezetője észrevette, hogy a fék nem működik. A sofför leugrott a szaladó autóról, de nem volt képes megállítani az autót, amely most már vezető nélkül száguldott tovább. A bent ülők azonnal észrevették, hogy baj van. Izgalmas pillanatok következtek. Az országut egy darabig még egyenes volt, de már látszott a kanyarulat. Az utasok kétségbeesetten ugráltak fel az ülőhelyükről, mert szinte látni lehetett a katasztrófát. A robogó autó egy szempillantás alatt az árokba fordult és a bennülők kiestek. Szöke direktornak és a feleségének csodálatosképpen nem történt semmi baja, mert az árokfal puha iszapja felfogta az esést, ellenben Weisz Ignác messze kiröpült az autóból és súlyos zúzódásokkal eszméletlenül esett össze. Simánd községben gyorsan híre terjedt a szerencsétlenségnek és a községből azonnal segítséget hoztak, a súlyosan sérült Weisz bevitték az orvoshoz, aki bekötözte sebeit.

Hogy áll a leu?

Április 16-án fizettek 100 lelért:
Párisban 7.25 frankot
Budapest 2200 külföldi koronát.
2800 belöldi
Bécsben 32600 osztrák koronát
Belgrádban 46.60 dinárt

A prefektus a megyében.

(Legyen kevesebb a vadházaság.
— Két község vasutat kér.)

Georgescu János megyei prefektus, helyi vezérfelügyelő az utóbbi időben gyakran utazott ki a megyébe, hogy a megyebeli lakossággal személyesen érintkezzen és a panaszokat, kívánságokat meghallgassa. A prefektus tegnap reggel ismét kiutazott a megyébe és két nagyobb községet látogatott meg. Reggel fél nyolckor két autón indult el a prefektus és kísérete Aradról. A prefektus kíséretében voltak a felesége, Margineantiu Titus pénzügyigazgató, dr. Bradean Athanasz megyei főorvos, Moldovan József tanfelügyelő, Nestor Romulus személynári tanár és Anghelescu csendőrkapitány, a megyei csendőrség parancsnoka. Először

Községet látogattak meg, amelynek határában lovasbandérium várta a prefektust és kíséretét. A prefektust a határban Német görög keleti román lelkész üdvözölte, ezután a község templomához hajtatott. A mise meghallgatása után a község egybegyűlt lakosaihoz beszédet intézett a prefektus és felszólított mindenütt, hogy panaszával járuljon eléje. Német lelkész a község nevében arra kérte a prefektust, hasson oda, hogy kevesebb legyen a vadházaság a megyében, vasárnap a hivatalok tisztviselői is tartsanak munkaszünetet, hozzák rendbe a megyei utakat és építsék ki a Pecica—Semlac—Nadlac vasutvonalat. A prefektus válaszában kijelentette, hogy a most Aradon járt Mosoiu tábornok közlekedésügyi miniszterrel tárgyalt már a vasút kiépítésének ügyében és a miniszter azt válaszolta, hogy a vasút építésének költségeit fel fogják venni a jövő évi költségvetésbe, a vasút terveinek elkészítéséhez pedig már hozzá is fogtak. A gyűlés után a prefektus és kísérete Micu községi jegyzőhöz mentek és ott ebédeltek a község intelligenciájának és vezető parasztagzáinak társaságában.

Délután 4 órakor a megyei urak Semlacra autóztak, amelynek a határában szintén lovasbandérium várakozott rájuk. Itt Vuia görög keleti román lelkész üdvözölte a prefektust. Azután a község háza elé vonultak, ahol a község iskolás gyermekei állottak rendben tanítóik vezetésével, két zenekar és a község lakosainak legnagyobb részei számos zászlóval. A prefektus a község háza előtt fogadta a küldöttségeket, amelyek a rossz utak miatt panaszkodtak és kérték a vasút kiépítését. A prefektus megígérte kérésük teljesítését. A község házáról a prefektus és a kíséretében levő urak Franco gyógszerész házába mentek és a ház előtt a község fiatalosága florát táncolt. A prefektus kíséretével este hat óra után tért vissza Aradra.

Nincs pénze az aradi főpostának.

(Zavarok a pénzes-utalványok kifizetése körül. — A pénzügyigazgatóság rendelkezik a posta pénzével.)

A bucaresti postaiügyi vezérigazgatóság rendelete értelmében április elsejétől kezdve az ország összes postahivatalait Bucaresti központtal egységes vezetés alá helyezték. A rendelet szerint az Erdélyben eddig Oradea Mare (Nagyváradon), Clujon (Kolozsváron) és Timisoarán (Temesváron) működött három postai igazgatóság helyett huszonkét megyei postainspektorátust állítottak fel Erdélyben, amelyek az egyes jármegyék területén működő összes postahivatalokat ellenőrzik és a kerületi főinspektorátusok útján a bucaresti postaiügyi vezérigazgatósággal fenntartják a kapcsolatot. A rendelet egyúttal megszüktette az egyes főposták önálló pénzkezelési jogát úgy, hogy ezentúl az egyes főposták jövedelmüket időközönként a pénzügyigazgatóságnak kötelesek átutalni, amely azután ezeket a pénzeszegeket Bucarestibe továbbítja.

A rendelet, amelynek életbelépéséről a közönségnek jóformán nem is volt tudomása, különösen a postautalványforgalomban meglehetősen zavarokat okozott. Aradon például a kereskedők és magánosok három-négy napon át sem tudtak hozzájutni a címükre postautalványon érkezett pénzeszegekhez, mert a főposta nem rendelkezett a postautalványok kifizetésére elegendő pénzeszeggel. Az Aradi Közlöny munkatársa illetékes helyen érdeklődött a postautalványforgalomba beállított zavarok oka iránt és azt az információt kapta, hogy a zavarok az erdélyi posta új rendjének a következményei.

Az új rendszer következtében ugyanis az aradi főpostahivatal nem rendelkezik akkora pénzeszeggel, hogy abból a postautalványokat nyomban ki tudná fizetni. Eddig a főposta összes jövedelmét felhasználhatta az átmenő pénzügyi demányok kifizetésére, míg ma összes jövedelmét tíznaponként be kell szolgáltatni az aradi pénzügyigazgatóságnak. Amíg a bucaresti központ a postautalvány kifizetések céljaira nagyobb hitelt nem nyújt az aradi főpostának addig ezek az ideiglenes zavarok fenfognak állani. A főposta főnöksége azonban már napokkal ezelőtt egy millió lei hitelt kért a postautalvány kifizetések céljaira s a hitel folyósítása után ezek a zavarok megfoghatnak szünni. A fennakadásnak az is egyik okozója, hogy Aradon sokkal kevesebb pénzt adnak fel, mint amennyi postautalványon ideérkezik, mert az aradi kereskedelem speciális helyzeténél fogva inkább szállításokra, mint rendelésekre szorítkozik.

Az új postaiügyi rendszernek azonban nemcsak hátrányai, de előzéi is vannak. Az egyes me-

gyei postahivatalok ugyanis eddig csak a három postai igazgatóság egyikénél szerezheték be postai értékcikk-szükségletüket és ez a hosszadalmas eljárás eddig sok vidéki postahivatalnál bélyeghiányt és egyéb fennakadást okozott. Az új rendszer értelmében az aradmegyei postahivatalok ezentúl a postai igazgatóság helyett az aradi főpostán szerezhetik be bélyeg- és egyéb postai értékcikk-szükségletüket, ami azt jelenti, hogy a bélyeghiány és egyéb postai mizéria megszűnik. Az aradi főposta már a napokban megkezdte elismerés ellenében a postai értékcikkek szétosztását az aradmegyei postahivatalok között, amelyek így állandóan el lesznek látva bélyeggel és egyéb értékcikkkel.

A huszonnégy megyei postainspektorátus megszervezése a szükséges tisztviselők beállításával már befejeződött és az aradi postainspektorátus már megkezdte hivatalos működését. Illetékes helyen a postautalvány kifizetések körül zavarokat teljesen átmeneti jelenségeknek tartják, amely idővel teljesen ki fog küszöbölni.

Jelentkeznek a betörő

(Hogy fogták el egy paulist szőlőbirtokos tolvajait?)

A paulisi kettős gyilkosságról néhány nap előtt részletesen beszámoltunk és közöltük azt is, hogy a község háza megsebesített Ardelean Traján gyilkos tegnap délelőtt kiszervezett. Paulisi tudósítónk ma közli velünk, hogy ugyanazon a napon, amikor Novác Traján radnai csendőrszolgálatparancsnok a gyilkosság nyomozásával volt elfoglalva, ismeretlen tettesek feltörték Szabó Imre szőlőbirtokos kolnáját, ahonnan 4—5 ezer lei értékű szalonnát vittek el. Szabó Imre reggel érkezett haza Timisoaráról (Temesvárról) és a betörés felfedezése után maga is elindult a betörők kézrekerítésére. Felkereste a falu végén levő zugkorcsmát és éppen érdeklődött a korcsmárosnál, hogy nem látott-e ott eladó szalonnát, amikor egy gyanús külsejű ember az alát állított be Levelesi korcsmároshoz, hogy az eladott szalonna árának hátralékos részéért jött. Szabó Imre el akarta fogni az egy karjába szaladt betörőjét, de az kiugrott az utcára és ott társai után kiáltozott.

— Pista, Pali jertek! — kiáltásra még két legény került elő, akik most már hárman Szabó Imrere támadtak. A kiáltásokra összegyűlt néptől visszariadtak a támadók és menekülni kezdtek. — Azonban teljesen ismeretlenek voltak Paulison és éppen a Maros fe-

lé futottak. Az egyiknek sikerült átuszni a folyón, a másikat tudokolva húzták ki a vízből, a harmadik meg sem kísérelte a vízbeugrást.

Az elfogott két betörőt azonnal kihallgatták. — Megállapították, hogy az egyik Tóth-Gyula István szépfalusi illetőségű rosvott multu betörő, aki február 8-án szabadult ki az aradi törvényszék fogházából. Kiszabadulása után Sírán (Világoson) lopott 3200 leit és még négyrendbeli betörést követett el. Elfogott társa, Müller Pál szintén többszörösen büntetett betörő és ennek öccse Müller Károly volt a betörőbanda harmadik tagja, aki lakóhelyére, me- nekült. Itt tegnap fogták el és ma délelőtt mindhármat Radnára szállították.

A betörők ugyanis, mint valomásuk során elmondották, a paulisi betörést követő nap betörték a lipovai (hippai) Central-szállóba, a honnan mintegy tízezer lei értékben ezüst eszközöket loptak. Novác Traján csendőrszolgálatparancsnok a nyomozás befejezése után Aradra szállítja be az elfogott betörőket.

A csendőrség kihallgatta Levelesi paulisi korcsmáros, aki ellen orgazdaság miatt indították nyomozást. Levelesi azt állítja, hogy a Szabó Imre kolnájából lopott szalonnát csak azért vette át, hogy a megkárosított tulajdonost értesítse. Az eddigi nyomozás azonban nem igazolja a korcsmáros szerepét, mert a nála megjelent szőlőbirtokosnak sem tett említést a szalonnáról, csak a véletlenül megjelent betörő árulta el az ügyet.

Diákok bojkottja.

(Az egyetemi tanács szigorú intézkedése.)

Bucarestből jelentik: A diákok központi végrehajtó bizottsága közli, hogy a diákok küldöttsége vasárnap tartott ülésen elhatározta, hogy mindaddig nem látogatja az egyetemi előadásokat, amíg a versaillesi fegyverszünetben fogva tartott társaik helyzetét nem tisztázták. A végleges határozatot a fakultások együttesen tartandó ülésén fogják megfogadni.

Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Ma délelőtt megnyílt az egyetem minden fakultása. Az ifjuság azonban a filozófiai és orvosi fakultás kivételével nem jelent meg az egyetemeken. A jogi fakultáson az egyetemi hallgatók tudomására hozták a tanári karnak ama elhatározásukat, hogy nem hajlandók a zsidó hallgatókkal együtt tanulni és inkább bojkottálják az előadásokat. Az orvosi karon megkezdtek az előadásokat de csak huszonöt egyetemi hallgató vett részt azokon. Az egyetemi tanács a legszigorúbb megtorlást fogja alkalmazni és azokat, akik nem jelentek meg az előadáson, kizárja az egyetemről. (Rador.)

Sport.

Bajnoki mérkőzések.

Vasárnap két heti szünet után ismét igen érdekes bajnoki mérkőzéseknek volt részese a sportközönség. Az AAC. csapata, mely a vezető helyen áll, leadott egy pontot az AMTE-val szemben, míg az ATE csapatának sikerült az Olimpia fölött győzedelmeskednie és ezáltal megszabadult az utolsó helytől.

Részletes eredmények:

AMTE—AAC. 1:1 (1:0). Ezenkét erős felek küzdelme. A féldobben Auer I. lefutása és szép lövése megszerezte az AMTE. számára a vezetést, melyet csak nehezen sikerült a centert játszó Gencsynnek a második féldobben kiegyenlíteni, Bíró Szednicsek.

ATE—Olimpia 3:0 (1:0.) A féldobben mindkét csapat erősen küzdött a győztes goalért, melyet az ATE-nek sikerült Rémay védhetetlen tizenegveséből megszerezni. A második féldobben Weichelt és Murányi II. lövései jutnak még az Olimpiai hálóiba. Egy tizenegvest Barbu kapufának rugott. Bíró Pálkás.

Tgyetértés—LSC. 2:0. Ösről elmaradt II. osztályu bajnoki mérkőzés.

AAC. II—AMTE. II. 3:0.

ATE II—Olimpia II. 5:1.

CAMP—VSC. 2:0 (1:0.) Bajnoki mérkőzés. — **Gloria—CFR. — Juiul 1:0 (0:0.)** Bajnoki mérkőzés.

— **Leányok tornaünnepélye a kat. gimnáziumban.** Az aradi róm. kat. gimnázium leány növendékei (I—IV. oszt.) Kőmivesné-Kopp Erzsébet tornatanító vezetésével vasárnap délután házi tornaünnepélyt rendezett, melyen a szülők és a testnevelés barátai, igen nagy számban jelentek meg. Az egyes osztályok fokozatos gyakorlatokban mutatták be az egyesített svéd—dán—német tornarendszer célirányos, testfejlesztő hatását és eredményét. Az I—II. oszt. játékszerű, kedélyerősítő, könnyed mozgásai; a III—IV. oszt. ritmikus szabad- és labot-gyakorlatai zenére különösen kiválóttak az érdeklődő közönség tetszését. A IV. oszt. bordás falon ribstolon végzett erős hatású, pontos kivitelű gyakorlatai; az V—VI. oszt. svéd szabad- és lebegő gyakorlatai pedig teljes elismerést vívtak ki. A gyakorlatok zenekíséretét a VIII. fúvóoszt. válogatott csapata odaadó buzgalommal szolgáltatta.

— **Megverték az MTK-t.** Budapestről táviratozzák: A futballpályát a délelőtti zuhogó eső feláztatta és erősen befolyásolta a mérkőzések sima lebonyolítását. Általában az erősebb fizikumú csapatok győztek. A nap szenzációja a bajnokság élen álló MTK. veresége. Eredmények a következők: **UTE—MTK. 2:0 (0:0.)** 15.000 néző előtt megmegéredő esőben folyt a mérkőzés. A vereséggel az MTK. bajnoki pozíciója megrendült és ha az UTE. a hátralévő mérkőzéseit megnyeri, jobb goalarányval bajnokcsapat lehet. **FTC—VAC. 0:0.** A VAC. védelme jól dolgozott, az FTC. goalképesebb csatárossal megnyerhette volna a mérkőzést. **Törekvés—III. kerületi 3:0 (1:0.)** BTC. — **Vasas 2:1 (2:1.)** A kiesés előtt álló BTC. teljes erővel feküdt a játékba és a jobbnak ítélt Vasas felett biztosan győzött. **Zugló—Kispesti AC. 3:1 (1:0.)** Az erőteljes játékosokból álló zuglói csapat fölényesen győzött az irreális pályán csapkodó játékot produkáló kispestiek felett. Debrecen déli válogatott csapata a keleti válo-

gatott csapattal mérkőzött, amelyet a déli nyert meg 1:0 arányban.

— **Futóverseny szakadó esőben.** Budapestről táviratozzák: A mezei futóversenybajnokságokat a csillaghegyi mezőkön ma rendezték meg zuhogó esőben. Az erősen felázott pályán a verseny legjogosabb aspiránsa Kulcsár (Müegyetem) többször felbukott, úgy, hogy a versenyt feladni kényszerült, mert régi térd sérülése kiújult. A verseny szenzációja Csekey (Csillaghegyi MOVE.) egyéni győzelme. A csapatbajnokságot nagy fölényrel az MTK. nyerte. A 12 kilométeres pályán lefutott verseny eredményei a következők: 1. Csekey (Csillaghegyi MOVE.) 49 p. 2.6 mp. 2. Steiner (MTC.) 3. Bese (MTK.) 4. Csitbay (MTK.) 5. Várady (MTK.) 6. Király (ESC.) A csapatbajnokságban 1. MTK., 2. FTC., 3. MTC., 4. ESC., 5. MAC., 6. Csillaghegyi MOVE.

— **Oszták—olasz mérkőzés.** Bécsből táviratozzák: Harmincezer főnyi közönség előtt mérkőzött Ausztria válogatott futballcsapata Olaszország válogatottjával. A mérkőzést Seipel szövetségi kancellár is végignézte. Az eredmény 0:0 volt, amely Ausztriára nézve jónak mondható. Az Oxford híres angol csapat, amely csütörtökön Budapesten fog mérkőzni, a WAC-al 1:1 arányban eldöntetlenül mérkőzött.

— **Galamblöví-verseny.** Budapestről táviratozzák: A Magyar Jógász Sportegyesület vasárnap a Margitszigeten galamblövíversenyt rendezett a Szokoly-féle vándordíjért, amelyet a záporosó miatt többször megszakítottak. Első és a vándordíj idej. védője Halasi Gyula (MAC.) lett, aki harminc lövés közül huszonkilencet talált. A második Mező Béla 26, a harmadik Lumnitzer Sándor 26 találattal lett.

— **A Vidéki Sport legújabb száma** rendkívül érdekes tartalommal jelent meg.

Sarah Bernhardt szoknyája

(Ferenc József és a sárga szín.)
Még 1881-ben történt, hogy Makart Hans, a világhírű bécsi festő mekkért az akkor Bécsben tartózkodó Sarah Bernhardtot, hogy üljön modellt neki. Sarah Bernhardt teljesítette a festő kívánságát és Makart féleletnagyságu olajfestményt készített róla, amely a művészt sárga szoknyában ábrázolja. A képet kiállították a tavaszi tárlaton, amelyet néhai Ferenc József nyitott meg személyesen. A császárról köz tudomásu volt, hogy ki nem állhatja a sárga színt. Amikor Ferenc József már belefogott megnyitábeszédébe, hirtelen szemébe tűnt Sarah Bernhardt sárgaszoknyás képe. Nyomban elfordult, hogy a képet távolítsák el a teremből. Ez a császár intézkedés nagy feltűnést keltett, de a lapok nem mérték meg rmi az esetet. Sokan annak tulajdonították Ferenc József haragját, hogy a császár meg volt győződve róla, hogy Makart szándékosan festette Sarah Bernhardtot sárga szoknyában és ezzel kisebb fajta felségsértést követett el.

Az ügynek azonban nem lett folytatása, vagy ha volt is, azt elhallgatta az akkori krónika.

Meghosszabbították az adóvallomás idejét.

(Április 22-én jár le az új terminus.)

Az aradi pénzügyigazgatóság tegnap, vasárnap is az adóvallomások benyújtására kitűzött határidő utolsó napján az első adókerületnél este hat óráig, a második kerületnél este fél nyolcig állandóan volt közönség, amely a vallomását adta be. Eddig a két adókerületnél körülbelül 16.000 darab vallomási ívet nyújtottak be. Ez a szám azonban nem fedi azt a számot, amennyinek kellene lennie abban az esetben, ha mindenki beadta volna vallomását. Aradon körülbelül 30—35 ezer vallomási ívet kell benyújtani, mert sokan vannak olyanok, akiknek mind a három vallomási ívet ki kell tölteniük. Aradon még majd a felét nem

nyújtották be a vallomásoknak. Az aradi pénzügyigazgatóság különben ma délelőtti távirati rendelkezést kapott a pénzügyminiszteről, amely szerint a **vallomási ívek benyújtásának határidejét egy héttel kitöltik, még pedig április 22-ig bezárólag.** Vallomási ívek tehát még 22-én, vasárnap is adhatók be és ez az utolsó nap a vallomások beadására. Az első adókerület az adóvallomási ívek kezeléséből származott munkatorlódás miatt három napig nem fogadott el befizetéseket. Miután a kerület tisztviselői mára a felhalmozódott munkát már elvégezték, a mai naptól kezdve ismét fogad el az első adókerület is befizetéseket.

Szántó Erzsi hangversenye

(Zongorakoncert a Kulturpala-tában.)

Szép és nívós programot állított össze Szántó Erzsi zongoraművésznő szombat esti hangversenyére, amelynek egyik-másik száma annyi tudást és annyi virtuozitást igényel, hogy azok előadására csak az vállalkozhatik, aki feltétlenül bizik magában. Szántó Erzsi megállta a helyét. Amire vállalkozott, azt becsületes tudással és művészettel csinálta meg. Művészetét jellemzi a technika, technikáját a dinamikai erő. Biztos kézzel, nagyszerű billentési képességgel zongorázott, de hiányzik még belőle a felfogásbeli mélység, amelyet szombati koncertjén az érzések itt-ott felcsillanó gazdaságával pótol. Felfogásának kimélyülése el fog következni, mert ez Szántó Erzsinnél csak idő kérdése és koncertje biztató volt arra, hogy lankadatlanul és megállás nélkül fogja járni a fejlődés útját felfelé. Meleg kantilánát nem kaptunk, ezt szünetekkel akarta helyettesíteni, ami nem lehetséges. A legbrillánsabb volt Schubert—Liszt nehéz „Wenderer Fantazie”-jának interpretálása, amelyet minden részletében élvezetes tolmácsolásban kapott a közönség. Tanárának, Sibianu professzornak két szerzeménye közül különösen a „Valse Caprice” tetszett. Beethoven „Appassionatája” és Dohnányi rapszódája is sikerült előadásban jutottak a közönséghez. Rachmaninoff waltzerének előadása néh. galánsizű lett, de maga az egész szerzemény előadása, mint a másik Rachmaninoff-darab élvezetesebb volt. — A művésznőt a közönség minden egyes száma után meleg ünneplésben részesítette és végül ráadás-ként balkézrel eljátszotta az: a híres Soribiani darabot, amelyet utólagára Unger Ernőtől hallottunk. Ennek előadásával is bizonyoságot tett nagyszerű és még fejlődésképes technikájáról. (b. l.)

Nincs tovább.

(A lefoglalt bakkara-bank.)

Az Aradi Közlöny távirati jelentés alapján beszámolt arról, hogy a budapesti rendőrség egy razzia alkalmával lefoglalta egy klubban a bakkara-bankot, amelyben másfél millió korona volt. Budapesti tudósítónk az érdekes razziaról még a következőket írta: Szombat este 8 órakor Andréka Károly főkapitányhelyettes utasítására a detektivek váratlan kártyarazziát tartottak a VII. kerületi Polgári Körben. Bizalmas értesítés érkezett ugyanis a főkapitányhoz, hogy ebben a körben hónapok óta olyan nagyarányú kártyajáték folyik, különösen bakkara és chemin de fer, hogy naponta milliók fordulnak meg a kártyasztalokon. A váratlan razziát este nyolc órakor tartották meg és anélkül, hogy a szolgálomélyzet értesíthette a kártyaszobában „dolgozókat”, a detektivek váratlanul fentermettek a kártyaszobában, amelyet a zsufolóság töltöttek meg a játékosok. Egy ismert budapesti kereskedő adta a bankot és a bankban a detektiveknek **másfél millió koronát sikerült lefoglalni.** A lefoglalás után sorra igazolták mindazokat, akik a játékasztal körül állottak, ugyanak a kártyákat, az ugynevezett „köporsót” és mindazokat az eszközöket, amelyek a bakk-játékhoz szükségesek.

Körülbelül éjfélig tartott a kihallgatás. Megállapították a klub könyveiből, hogy a pinka 12 és fél százalék volt és a pinkabérlők naponta **horribilis összegeket keresnek.** Elsősorban a pinkabérlők ellen, valamint a házárjátékot engedélyező tulajdonosok ellen és mindazok ellen, akiket a házárjátéknál a detektivek rajtacsíptek, a rendőri eljárást folyamatba tették. Megállapították, hogy a játék olyan nagyarányu volt, hogy hat krupie működött, akik közül az éppen munkában levő két krupiet előállították a főkapitányságra és még az éjszakai órákban megkezdődött a részletes kihallgatásuk. Mindenkit beidézték a rendőrségre, a kártyasztalok körül találtak.

HIREK.

Aradi bérmozgalmak.

(Nem kerül sor sztrájkra.)

Megírta az *Aradi Közlöny*, hogy a különböző ipari szakmákban április elsején lejárt a hat hónappal ezelőtt kötött kollektív szerződés és hogy a munkaadók és munkások között megindultak az új kollektív szerződés megkötésére irányuló tárgyalások. A munkaügyi felügyelőség minden vitás esetben interveniál a tárgyaló felek között és így munkabeszüntetésre eddig csak négy cipészműhelyben került a sor.

Hétfőn délelőtt a munkafelügyelőségen a vas- és fémmunkások kollektív szerződését tárgyalták és mint értesülünk, a tárgyalások eredményesen haladnak előre, úgy, hogy ebben a szakmában semmi néven nevezendő fennakadás nem fog beállni. Hétfőn délután a kéményseprő munkások és a kávéházi és éttermi alkalmazottak kollektív szerződése került tárgyalás alá. A kéményseprőmunkások az általános drágulással arányban álló béremelést, a kávéházi és éttermi alkalmazottak fixfizetésük 25-30 százalékkal való felemelését és a bóravalórendszer teljes mellőzését követelik. A tárgyalásokat kedden folytatják.

Nincs elintézve még az aradi borbélymunkásoknak az a követelése sem, hogy ezentul teljes vasárnapi munkaszünet legyen és az összes borbélyműhelyekben vezessék be a *nyolc órai munkaidőt*. Megjegyzendő, hogy a borbélymunkások már megkapták az új kollektív szerződésben kikötött béremelést. Ebben az ügyben is a hét folyamán döntenek.

— A királyné az aradi állomáson. Mária királyné ma délelőtt keresztül utazott az aradi állomáson. Az udvari vonat pontosan 12 óra 53 perckor futott be az aradi állomásra. A vonatot Arad város katonai és polgári előkelőségei várták. Megérkezés után a királyné megjelent a kocsi ablakában és szíves mosollyal viszonozta az üdvözléseket. Georgescu János prefektust és Manu generálist a királyné megszólításával tüntette ki. Néhány percnyi beszélgetés után a királyné üdvözölte a fogadtatására megjelenieket és visszavonult kocsijába. Az udvari vonat 1 óra 15 perckor indult el Aradról. A királyné Jugoszláviába utazott.

— Visszaérkezett az antant-misszió. A román-magyar határmegállapító bizottság tagjainak elutazásáról a husvéti ünnepek előtt adtunk hírt. Az ünnepi szabadság után a misszió vezetője Meunier francia tábornok, valamint a román és a magyar delegáció tagjai már visszaérkeztek Aradra, ahová a többi antant delegátusokat is várják. A misszió átmenetileg tartózkodik Aradon.

— A pénzügyi vezérfelügyelő Aradon. Zopa István pénzügyi vezérfelügyelő ma délelőtt Oradea-mareról (Nagyváradról) Aradra érkezett és itt Stoica Gyula pénzügyi felügyelővel lépett érintkezésbe, akivel az aradmegyei pénzügyi foyógyveiről tárgyalt. A vezérfelügyelő még ma továbbutazott Timisoarára.

— A lakáshivatali főnök hivatalában. Stefanut Sabin, a lakásbérbeadóhivatal főnöke ma visszatért egy hónapos szabadságáról és ismét elfoglalta hivatalát.

— Magyar lap Berlinben. Berlini Magyar Ujság címen vasárnap hagyta el a sajtót dr. Gerő Ernő berlini ügyvéd szerkesztésében a berlini magyarok hetilapja. Az élen szerkesztett, nívós hetilap főleg a berlini magyarok ügyével foglalkozik.

— Az optálók birtokai. Budapestről táviratozzák: A trianoni békeszerződés szerint annak az optálónak, aki régi lakhelyét elhagyva, más országba költözik, joga van arra, hogy az elhagyott lakóhelyén levő birtokait megtartsa. A román agrártörvény pedig elrendeli ezzel szemben, hogy az ilyen birtokosok földjét távollét címén ki kell sajátítani. A magyar kormány emiatt a népszövetségnél közbenjárt, mert ezt az intézkedést számos Magyarországra költözőre nézve sérelmesnek látja. A népszövetség tanácsa április tizenhetedikén kezdődő ülészakában foglalkozik ezzel a kérdéssel. Romániát a tárgyaláson Titulescu londoni követ, Magyarországot pedig Lukács György és Gajzágó László képviselik.

— Anglia visszavonja Oroszországból a kereskedelmi missziót. Párisból jelenti a Havas-ügynökség: Az angol kormány még nem döntött arról, vajon visszavonja-e Oroszországból az angol kereskedelmi missziót. A külügyminisztérium a kereskedelmi összeköttetés megszakítása mellett döntött. Az egyes miniszteriumok viszont arra az álláspontra helyezkednek, hogy csak akkor kell megszakítani Oroszországgal a viszonyt, ha más országok is hazarendelik Moszkvából képviselőiket.

— Nem kaptak fizetésemelést a Munkásbiztosító tisztviselői. Az aradi munkásbiztosító pénztárhoz ma érkezett meg a timisoarai (temesvári) kerületi Munkásbiztosító pénztártól az új fizetési jegyzék, amely szerint a Munkásbiztosító Pénztár tisztviselői ugyanazt a fizetést kapják, mint eddig, sőt a tisztviselők 10 százalékos nyugdíjállulékát a jegyzék szerint ezentul a drágasági pótlékkal kiegészített fizetésből kell levonni, úgy, hogy végeredményben a Munkásbiztosító hivatalnokai kevesebb pénzt kapnak elsején kézzhez, mint eddig. Az aradi Munkásbiztosító Pénztár igazgatója ma Timisoarára (Temesvára) utazott, hogy ebben az ügyben felvilágosítást kérjen a timisoarai Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságától.

— Bezárják a bécsi egyetemet. Bécsből táviratozzák: Tegnap a nagy német egyetemi hallgatók küldöttsége megjelent a bécsi egyetem rektora előtt és tudomására adta, hogy ha nem vezet be az egyetemen a numerus clauzust, megakadályozzák a zsidó egyetemi hallgatókat abban, hogy hétfőn az egyetemi épületbe bejussanak. A rektor az egyetem tanácsa nevében kijelentette, hogy a numerus clauzusra vonatkozó egyetemi határozaton nem változtatnak és esetleges zavargások esetén bezárják az egyetemet.

— Mükedvelői előadás Radnán. A radnai Magyar Dalárdaegyesület április 21-én este nyolc órakor a Metropol-szálloda nagytermében táncal egybekötött zártkörű műsoros estélyt rendez. A műsor keretében három egyfelvonásos vígjáték is színrekerül. A táncmulatság iránt Aradon is élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— A világhírű „Oseta” harisnyák minden színben Kell és Krausz cégnél.

Bűnvádi feljelentés a Lloyd-bank aradi fiókja ellen.

(Egy aradi kereskedő át nem utalt tizenötezer leije.)

A timisoarai (temesvári) Lloyd bank aradi fiókja ellen ma tették meg az első bűnvádi feljelentést az aradi törvényszéken. A Lloyd-bank — mint jelentették — 60 százalékon kényszerelgyezséget ajánlott fel a károsultaknak, akik azonban nem fogadták el a bank ajánlatát. Így naponta újabb és újabb bűnvádi feljelentések érkeznek a timisoarai (temesvári) törvényszékhez a bukott bank ellen. Egy aradi cég és egy aradi nagykereskedő 270 ezer lei károsodás miatt a napokban tettek feljelentést és a bíróság a feljelentésekben foglalt összegek erejéig bűnügyi zárlatot rendelt el a bank vagyonára. Az aradi fiók ellen a bűnvádi feljelentést Grosz Sándor és fia optikus-cég tette, a mely február 26-án 15 ezer lei készpénzt fizetett le az aradi fióknál, hogy 5 millió osztrák Koronát utal

jon át Bécsbe. A bank az átutalást nem teljesítette, ami kitűnik a bécsi nagykereskedőnek Grosz Sándorhoz írott leveléből, aki felhívta a kereskedőt, hogy a legutóbb szállított árakért haladéktalanul utalja át az érte járó összeget. Grosz Sándor a levél vétele után rögtön átutazott Timisoarára, ahol az ügykezeléseket folytató Vértés dr. ügyvéd kijelentette, hogy kiizetést már nem tud eszközölni és a kényszerelgyezségi ajánlatokról értesíteni fogja a károsultat. egyben felkérte Grosz Sándort, hogy ne tegyen a Lloyd-bank ellen bűnvádi feljelentést. A Grosz Sándor és fia cég jogi képviselője azonban ma 15 ezer lei erejéig mégis bűnvádi feljelentést tett a timisoarai (temesvári) Lloyd-bank aradi fiókja ellen.

— Aradi háztulajdonos hirtelen halála. Borlodán János aradi ismert háztulajdonos, volt szenátor-jelölt ma délelőtt hirtelen meghalt. A Városligeten haladt keresztül, ahol összeesett, a járókelők segítségére siettek, azonban már nem segíthettek rajta, mert Borlodán néhány perc múlva meghalt. Halálának oka szív-szélhűtés.

— Tűz. Ma este kilenc óra előtt eddig ismeretlen ok folytán kigyulladt a Boulevard Regele Ferdinánd (Boros Béni-tér) 43. számú házban a gazdasági egyesület épületében Kozanetzky János szita és seprűgyárának az üzlete alatt lévő pinceraktára. A tüzet Adamovici Péter rendőrtiszt vette észre, aki véletlenül épen ott haladt el. Azonnal értesítette a tűzoltóságot, a mely Mihajloviciu tűzoltó főparancsnok vezetésével nagy készült séggel vonult ki a tüzhöz. A tüzet megfeszített erővel folytatott munka után sikerült a tűzoltóságnak lokalizálni. A tűz lapunk zártakor még tart.

— A családirtó cipészegéd az ügyészségen. Komáromi Antal, az utóbbi napok szenzációs gyilkosságának hőse az ügyészség fogházában egészen megtört. Egész nap alszik, mert idegeit a gyilkosság és az azt követő kihallgatási napok nagyon megviselték. Komáromi Antal bűnügyének iratait az ügyészség ma küldte át Sommer Nándor vizsgálóbíróhoz, aki holnap kezdi meg Komáromi Antal kihallgatását.

— Milliós lopás egy cipőgyárban. Budapestről jelenti: A Lira cipőgyár feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, hogy a gyár budai raktárából hónapok óta fokozatosan másfél millió értékű különböző cipőárut loptak el. A rendőrség kilenc embert előzetes letartóztatásba helyezett és tovább folytatja a nyomozást, mert a kilenc letartóztatott nem hajlandó megnevezni orgazdáit.

— Unger tanítványok hangversenye április 29-én a Kulturpalotában. Jegvek ifj. Klein Móránál.

— Aradi vonatok tolvajai. A vasúti rendőrségnek ma izgalmas napja volt. A reggel érkező erdélyi személyvonat egyik utasától, Krisan Jánostól ellopták a pénztárcáját több értékes okmánnal és több ezer lei készpénzzel. A detektívek és rendőrök azonnal elzárták a pályaudvar kijáratát és minden gyanus egyént igazoltattak. Amikor ezt egy elegáns fiatalember meglátta, sarkon fordult és futásnak eredt a Perronon, akit sikerült elfogni és megállapították, hogy Kutzler József körözött notórius vasúti zsebmetsző. A nemzetközi gyorsvonattal Aradra érkezett Ventás Ferenc tárcáját több dollár és 60.000 lei készpénzzel lopták el. A tolvajt, aki a detektívek elől a gyorsról ugrott le, sikerült elfogni Sutián Sándor többször büntetett vasúti zsebmetsző személyében. Sutián közben az egyik detektívet 500 leiel meg akarta vesztegetni. Ezért is eljárást indítanak ellene.

— Domán Jánosék tolvaja. Bécsből jelenti: Mitzinger Mária nevelő bűnügyét ma kezdte tárgyalni az itteni bíróság. A nevelőnő Aradon is tartózkodott és Dománéknál volt alkalmazva, ahonnan több százezer lei értékű ékszer loptott és elszökött Aradról. Bécsben Lippmann bankigazgató feleségének több milliárd értékű ékszerét ellopta és szeretőjével Weinstein Vilmossal Amerikába akart szökni, a rendőrség azonban idejekorán letartóztatta. Súlyos betegen a ráb-kórházból hozták fel a nevelőnőt, aki mindent beismer és lehetőleg igyekezett szeretőjét kimenteni.

— Tündérszép lesz a Brázay Najadcrém-től. Mindenütt kapható! Nagyan Hehs és Klein cégnél Arad.

— Az összes erdélyi, bánati és regátbeli lapokra eredeti tarifális áron veszünk fel hirdetéseket. Ausztria, Németország és az utódállamok nevesebb lapjaiban jól kiépített összeköttetéseink révén hirdetési megbízásokat pontosan intézünk. Szakszerű tanácsok és felvilágosítások díjtalanul. Kelet hírlapiroda Arad hirdetési osztálya.

Haladás előadás. Két heti szünet után ünnepi hangulatban kezdte meg munkáját újból a „Haladás.” A megnyitó szavak után Poo Edgard „Holló”-ja hangzott el művészi interpretálásban, majd Várady Margit operanékesnő lépett a színpadra a közönség impozáns óvációja mellett. A zugó taps elcsendesülése után tisztán csengő tömörséggel és behizelgően átható meleg hullámmal csendült meg a „Zsidónő” gyönyörű áriája. A művésznő több szebbnél szebb ráadásával szerzett a természet szüfólásig megtöltött közönségnek élvezetes perceket. A zongoránál Csányi Máttyás karmester teljesítette precizitással a kíséret komplikált művészi munkáját. Agoston Zsigmond néhány jól választott szellemes aprósággal szórakoztatta a Haladás közönségét, míg a műsor első részét Dick József pompás zongorajátéka fejezte be hatásosan. Szünet után a Norma operából egy hatásos zongora-negykezes hangzott el Timkó Margit és Salgó Baba hibátlanul komoly művészi interpretálásában. Befejező számként pedig egy hangulatos sport-képet vetített a mozigép.

— Leleplezett angol köztársaságok. Londonból jelentik: A rendőrség politikai osztálya tegnap éjjel a köztársasági párt huszonhét tagjánál házkutatást tartott és közülük kétöt letartóztatott. A talált kompromittáló iratokból megállapították, hogy a párthoz tartozók különböző merényletet terveztek. Hír szerint a gáz- és elektromos-műveket szándékoztak megrongálni, a londoni fogházakban levő ir foglyok kiszabadítására készültek és a londoni rendőrség, valamint egyes politikusok ellen, akik Poincaré-barát magatartásukról ismeretesek, szándékoztak merényletet elkövetni.

— Ravis Anna ismét megszökött. Ravis Anna többszörösen büntetett tolvajnö — mint az ügyészségnek jelentették — megszökött a vingai járásbíró fogházából. Ravis Anna régi ismerőse az ügyészség fogházának, melynek éveken át volt lakója. Rabsága idején megbetegedett, át-kísérték a közkórházba, ahonnan még az éjjel megszökött. Alnevet vett fel, parasztruháját uri ruhával cserélte fel, több betörést követett el, majd ismét hurokra került. A vingai járásbíró fogdájának falát azonban éjszaka kifúrta és ismét megszökött. A csendőrség erélyes nyomozást vezetett be a megszökött rabnő kézrekerítésére.

Keze fehér és lány lesz
Kaiser-Boraxot ha vesz.

— Öngyilkos vasuti tisztviselő. Tergulica Sándor C. F. R. tisztviselőt Barbatien (Alsóbarbacin) községben április 10-én holtan találták lakásában. A csendőrség megállapította, hogy Tergulica öngyilkosságot követett el amir megerősített az, hogy a revolvert megtalálták a holttest közelében. A hivatalnokot Aradon lakó szülei hazahoztatták Aradra, mielőtt azonban elmentették volna a szülők kérelmére az ügyészség-rendeletére felboncolták a holttestet, mert az a gyanu merült fel, hogy Tergulica gyilkoságnak esett áldozatul. A bonco-

lást végző Cucu dr. főorvos megállapította, hogy a tisztviselő halántékát lötte keresztül, azonban nincs kizárva, hogy valaki közvetlen közről lelőtte. A boncolásról felvett jegyzőkönyvet átküldték a dévai ügyészségnek, hogy az folytassa le az ügyben a vizsgálatot.

Divatrevü divat és revü nélkül.

(A vasárnapi mutatvány csődje.)

Nagy plakátok hirdették hettek óta, hogy a „Színház és Társaság” című cluji (kolozsvári) lap Aradon divatrevüt rendez. A lap egyik megbízottja sorban megállapodott az aradi divatcégekkel, hogy a revün résztvesznek és kiállítanak. A szereplő művésznők és művészek honoráriumképpen a rendező olcsó ruhákat és toaletteket helyezett kilátásba. Közben természetesen árulták a revüre a jegyeket. A revü vasárnap botrányba fullt. A függöny előtt féltizenegy helyett féltizenkettőkor jelent meg Darvas Ernő és konferálni kezdett. Alig mondott néhány szót, amikor behúzták a függöny mögé és tízperces, a függöny mögött lejátszódott hangos vita után Darvas kénytelen volt bejelenteni, hogy a tulajdonképeni divatrevü elmarad, ellenben a szokásos Kabarészámokat le fogják játszani s a jegyek a revüre a következő hétre érvényesek. A közönség hangosan kifejezést adott elégedettségének. Pisszegték. Ezután az történt, hogy Sebestyén Jenő és Vannay Lonci táncoltak. Z. Várady Margit enekelt és ezzel az előadásnak vége volt. A cégek felháborodva hozták vissza a színházhoz felvitt ruhákat. A közönség pedig távozott, anélkül, hogy akár divatkreatort látott volna, akár a be-reklamizált ingyenes sorsoláson résztvevő volt.

A volt detektív büne.

(Aki több zsarolást követett el.)

Az aradi államrendőrség ma letartóztatta egyik volt detektív-jét, Bumbuc Joant, akit egy hónappal ezelőtt boesájtottak el a rendőrség kötelékéből. Bumbuc ellen annak idején az a gyanu merült fel, hogy állását zsarolásra használta fel és ilyen módon több ezer lei erejéig károsított meg aradi lakosokat. A vádat beigazolni nem lehetett, azonban ez a gyanu elég volt arra, hogy a rendőrség, mint megbízhatatlan egyént elbocsássa kötelékéből. Az elbocsátott detektív azonban tovább folytatta manőverjeit és továbbra is mint detektív szerepelt Aradon és a környékbeli falvakban. Az utóbbi időben számos feljelentés érkezett az aradi államrendőrségre az áldetektív ellen, ahol megindult a szigorú nyomozás Bumbuc kézrekerítésére. Tegnap délután sikerült az áldetektív letartóztatni, akit be-kísértek a rendőrségre. Bünlajstromának összeállítása végett a rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

Új telefonközpontot kap Arad.

Mosoiu közlekedési miniszter ígérete. — Kicsérélt az elavult készüléket.

Azok a panaszok, amelyek nap-nap mellett mind erősebben kelnek ki az aradi telefon ellen, remélhetőleg igen rövid időn belül megszűnnek. Már korábban megállapított tény, hogy a panaszok jogosak, de rajtuk segíteni az aradi posta vezetőségének nincsen módjában. A telefonközpontban régi gyakorlott kezdők ülnek és az újabb tisztviselők csak hosszabb előtanulmányozás és a kellő szakértelem elnyerése után kapnak munkaasztalt, de a hozzáértő személyzet minden odaadó munkája hiába való, mert a telefonközpont elavult, és szinte már hasznavehetetlen. Az aradi telefonközpont évtizedekkel ezelőtt került ide. Zágrábból hozták ahol már nem volt megfelelő. A telefonközpont ma már csak állandó mindennapos javítás, folytonos toldás-foldás mellett működik, de igen hiányosan. A „lecsengetés” például, ami a beszélgetés befejezését jelentené és gyors szétkapcsolást kérne, — teljessen felesleges, mert azt semmi sem jelzi a központban. Ugyan csak a központ szerkezetének a hibája okozza a bekapcsolásokat és a telefonálás ezernyi kellemetlenségét. Mintegy félévvel ezelőtt, amikor a kormány nagymennyiségű műszert, telefonanyagot, huzalokat, készülékeket és amerikai rendszerű önműködő telefonközpontokat hozatott Svájc-

ból akkor Aradnak ígérték a búcurestii telefonközpontot. Ez a telefon is régi, de modernebb, mint az aradi, azonban minden ígéret ellenére semmi jele nincsen annak, hogy Aradra küldik. Néhány nappal ezelőtt Mosoiu Közlekedéstartó miniszter előtt szóba került az aradi telefon ügye. A miniszter magához hívatta Bulzan Avram aradi postafőnököt, akivel részletesen beszélgetett a telefonközpont állapotáról. A postafőnök meggyőzte a minisztert arról, hogy az aradi telefonon semmi javítás nem segít és sürgősen új központot kell beállítani, mert a panaszok ellen másként nem lehet védekezni. A miniszter meghallgatta a liberális párt jelenvolt több tagjainak is a véleményét a telefonról és felszólította a postafőnököt, hogy az aradi telefonközpont állapotáról tegyen sürgősen írásban jelentést és kérje annak kicserélését. A miniszter megígérte, hogy Bucurestibe érkezése után azonnal kezébe veszi az aradi telefon ügyét és azt a lehető legsürgősebben elintézi.

A gyors és pontos közlekedés a gazdasági élet vérkeringésének az az alapja. A távbeszélő forgalomnak a háboru óta történt lezülése után most megnyugtatóan hat az új ígéret. Az új telefonközpont bizonyosan kevesebb életet visz Arad gazdasági életébe.

A bankkisasszony

félmillió koszpénze.

(A meghamisított betétek. — Megkárosította a feleket.)

Pozsonyból jelentik: Szenzációs letartóztatás történt tegnap este Pozsonyban. A pozsonyi Leszámitoló és Közgazdasági Bank feljelentésére letartóztatta a rendőrség Vaik Ida huszonöt éves hivatalnok kisasszonyt, aki a bank deviza-osztályán volt alkalmazva s akiről kiderült, hogy félmillió korona erejéig károsította meg a bankot és ügyfeleit. A sikkasztást oly módon követte el, hogy ismerőseit s más bankok ügyfeleit átcsalogatta bankjához azzal az ígérettel, hogy nagyobb kamatot eszközöl ki a részükre. A betétkönyvelésnél azonban hamis összegekkel manipulált s százhuszezer koronáról szóló betétkönyvet 120 koronának könyvelt el. Az összegeket Pestre irányította, ahol azokat ismerősei útján koszpénz alakjában helyezte el.

A sikkasztásra úgy jöttek rá, hogy egyik ügyfele 120.000 koronás betétkönyvvel jelentkezett távolléte alatt s akkor derült ki, hogy mindössze 120 koronás betéte van elkönyvelve a banknál. A sikkasztó hivatalnok kisasszony, aki nem is annyira a bankot, mint a feleket károsította meg, huszonöt éves és két esztendője van alkalmazásban a Leszámitoló és Közgazdasági Banknál. Egy nagyszülősi mozitulajdonos leánya, költségek

életmódot folytatott s előkelő cseh-szlovák körökben fordult meg. Letartóztatásakor mindössze huszezer koronát találtak nála. Legárzékenyebben egy pozsonyi ügyvédet károsított meg, akinek 98 ezer koronáját sikkasztotta el. Pozsonyban a letartóztatás híre nagy meglepetést keltett.

Mozi.

* Az Irigység — egy felezet a hét főbűnből kedden kerül utoljára színpadra az Urániában. A filmjáték közép-pontjában Franceska Bertini, a kiváló filmprimadonna áll, aki lelkebe markoló élethűséggel és realizmussal ábrázolja egy szerencsétlen anyának tragikus vágyódását elvesztettnek, sőt meghaltának hitt leánya után.

* Zola Emil világhíres regényének drámai erejű filmjátéka az Álom, amelynek hétfői bemutatóját igen nagy tetszéssel fogadta a publikum, még kedden, szerdán és csütörtökön vetíti az Apolló. A nagykonceptiójú dráma megrázó erővel adja vissza a kiváló Zola Emil regényének minden szépségét s a néző szívéig elhatol a talált kisleánynak szomorú harca a boldogságáért.

* Pénteken lesz bemutatója az Apollóban annak a hatalmas orosz történelmi drámának, amely Oroszország egyik legnagyobb és leghíresebb uralkodójának, Nagy Katalin cárnőnek élettörténetét viszi a mozi vásznára. A filmattrakció vezetőszerepeit Lucy Höflich, Reinhold Schnutzel és Fritz Kastner játsszák.

TUNGSTARAM

A legjobb villanykörte!
Mindenütt kapható!

Á L O M. ZOLA EMIL halhatatlan műve filmen! Ma kedden az Apolloban.

Irodalom, művészet

Ach Margit növendékhangversenye.

Vasárnap délután rendezte Ach Margit zongoratanárnő ez évi növendékhangversenyét. A Kulturpalota nagytermében szép számban összegyűlt közönségnek valóban mielőzetben volt része, mert úgy a növendékek nagyszerű játéka, mint a műsor nivós összeállítása a kifinomult művészi kiváltnaknak egyaránt megfelelt. Ach Margitot illeti a babér legnagyobb része; az ő fáradozásának, művészi hivatottságának és elsőrangú pedagógiájának gyümölcse az a szép eredmény, melyet tanítványai produkáltak. A szereplők kivétel nélkül osztatlan sikert aráltak. A legszebbet, s művészi szempontból legművészebbet Ach Margit legrégebb tanítványa: *Kotzander* Ernő nyújtotta. Liszt-rapsodiát játszott kiforrott technikával. A tanítványok köréből fölényesen kiemelkedett báró *Exterde* Margit, Ascher „La Traviatájának” interpretálásával. *Zima* Jancsi Beethoven egy sonátáját sok vervevel és nagy rutinnal adta elő. Játéka szép stílusával megérdemelt halmas tapsorkánt váltott ki. *Stauber* Mancsi Rachmaninoff cismoll preludjét játszotta. *Horváth* Erzsik Godard „Andalousó”-ját, valamint *Demetrian* Claudiával Brahms „Táncok” négykezesét precíz előadásban interpretálták. *Klein* Lilly és *Székely* Klári F. Gaál im Waldé című négykezesét pontos összjátékkal, stílusos előadásban hozták. A kis báró *Neuman* Ferike lenyűnően produkálta Moskovszky „Spanyol tánc”-át. *Kotzander* Liese biztosan és fölényesen játszotta Dürand „Pomponette”-jét. *Bogdán* Baby Schullhoff „Mazurkáját” színesen és a darab által megkívánt pompás technikával játszotta. *Édes* Baby Chopin cismoll polonaisát, *Seidner* Zsuzsi Nevin „Narcissus”-át, *Menczer* Magda és *Ráskai* Böske Chovan „Táncok” című négykezesét, *Adler* Klári Grünfeld „Kleine serenade”-ját, *Weinfeld* Mariska Wandelt „Des Kindes Traum”-ját egyformán sok felkészültséggel, minden tudásukat bevetésével játszották. Nagy sikert aratott a földből alig kilátszó, apró *Hendl* Magda, aki F. Behr „Zigeunerlager”-jét ügyesen hozta ki zongorán. A hangversenyen vendékként közreműködtek *Hubert* Janka zenetanárnő, *Kell* Rezső, dr. *Ungár* Imre és *Fülöp* Frigyes, mindnyájan ismert izmos művésztelenségek, akik vonósnégyesükkel kiegészítették a műsor egy-egy számát. Egészben véve a koncert úgy Ach Margitnak, mint a szereplő tanítványainak maradó emlékü sikert hozott. (sz. l.)

A város védi a kifizetésű tisztviselőket.

(Milyen ételeket maximalnak.)

A kávéházi és vendéglői árak kéthetenként megismétlődő maximalása a város közönségének legszélesebb köreiben elégedetlenséget keltett. De nemcsak a közönség, hanem a kávéház- és vendéglőtulajdonosok is elégedetlenek a maximalások miatt. A szerény fizetésű hivatalnokok ugyanis, akik vendéglői kosztra vannak utalva, nem képesek a folytonosan emelkedő árakat fizetni. A vendéglősök szerint pedig az ételnemük árai nincsenek arányban az emelkedő piaci árakkal. Ezért több ízben kérétek a maximális árak megszüntetését. A város vezetősége foglalkozott ezzel a kérdéssel és érdekes módon oldotta meg a maximalás problémáját. Figyelembe véve a fix fizetésű hivatalnokok anyagi viszonyait, javaslatot tett *Georgescu* János prefektusnak, hogy a kávéházakban és vendéglőkben csak a legszükségesebb ételnemüket maximalhassa. Ezekhez az ételnemükhöz a leves, hus, főzelék, tészta, fehér kávé, tej és tejás tartozik. A város vezetősége úgy

szövegjelölés
* Az aradi városi színház heli műsora. Kedd: Bajadér. B. bérlet. Szerda: Bajadér. C. bérlet. Csütörtök: Négyesfogat. Bemutató. A. bérlet.

* A Bajadér, ez a szenzációs sikert aratott operettújdonóság dominálja a hét műsorát. Zsufolt házak bizonyítják azt, hogy a közönség máris a szeretetébe fogadta a Bajadért, amelynek címszerepét Horváth Mici játsza. Játsszanak még az operettben Balogh Böske, Sebestyén, Galetta. Jegyek elővételben válthatók a színházi pénztárnál.

* A Négyesfogat kerül bemutatóra csütörtökön este. A színház prózai együttese a lehető legnagyobb gondal készít elő a szellemes vígjátékújdonóságot, amelyet maga a szerző, Kardos Andor rendez. A kisvárosi alakok egyik legérdekesebbikét, a férfifogó leányt viszi meglepően ügyes kézzel színre.

* Galetta Ferenc csehszlovákiai szerződése. A csehszlovákiai magyar színészet ügye hosszas vajadás után végre döntő fordulathoz ért. A színház koncesszióját Földes Dezső pozsonyi színész kapta meg. Polgár Károly és Faragó Odön között tehát ő lett az a bizonyos harmadik, aki most már a pozsony-kassai színházterület igazgatója lesz. Az új igazgató kitűnően megszervezett társulattal már május 15-én kezdi meg a szezonját a pozsonyi színházban. Az erdélyiek és az aradiakat különösen érdeklő tény, hogy az új csehszlovákiai magyar színház primadonnái Buday Ilonka és a clujji Kolbay Ildikó lesznek, míg a társulat bonvivánja Galetta Ferenc, aki ezek szerint az aradi színházról a legközelebbi jövőben megváltik.

A luxus-cikkek ára felszabadul.)

határozott, hogy a fenti nem luxus élelmiszereket a jelenlegi áraknál is jóval olcsóbbra maximalja. A többi élelmiszereket pedig feloldja a maximalás alól. Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott dr. Angel István polgármesterrel, aki a javaslatra vonatkozólag a következőket mondotta: — Valószínűnek tartjuk, hogy úgy a közönség, mint a kávéosok és vendéglősök meg lesznek elégedve a város határozatával. Főcélunk az, hogy a kisjövedelmű polgárok olcsó kosztot kapjanak a vendéglőkben és ezért csak a legszükségesebb élelmiszereket maximaljuk. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a többi élelmiszerekért tetszés szerinti árakat kérhetnek. A nem maximalt élelmiszerek beszerzési áraihoz joguk van hozzáütni a megengedett polgári hasznót, többet egy banival sem. A mennyiben a megengedett áraknál többet számítanak, az árellenőrző bizottság mini árdragítókat bünteti őket.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Április 16.) Francia frank 14.25, svájci frank 39, dollár 211, dinár 2, szokol 6.10, márka 0.0120, lira 10.50, angol font 1000, magyar korona 0.04, osztrák korona 0.0030. Kifizetések: Budapest külföldi 22, belföldi 28, Bécs 330, Berlin 0.0103, Prága 6.40, Zürich 3880, Newyork 213, Belgrád 2.15, Páris 14.10, Milano 10.60, London 995.

Bucurestii tőzsdézárlat. (Április 16.) Páris 13.92, Berlin 0.0103, London 986, Newyork 210.50, Milano 10.40, Zürich 38.75, Bécs 0.0031, Prága 6.40, Budapest 0.05.50, Valuták: Napoleon 800, márka 0.0110, léva 150, török lira 1.25, angol font 990, francia frank 14, svájci frank 39.50, lira 10.—, drachma 2.50, dinár 2.10, dollár 211, lengyel márka 0.055, osztrák korona 0.0031, magyar korona 0.0475, szokol 6.

Zürichi nyitás. (Április 16.) Berlin 0.0262.50, Newyork 549.50, London 2558, Páris 36.6750, Milano 27.3750, Prága 16.40, Budapest 0.12, Belgrád 5.60, Varsó 0.0125, Bécs 0.0077, bélyegzett 0.0077.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (Április 16.) Napoleon 16500, Amsterdam 1753—1813, London 20850—21450, angol font 20875—21475, Milano 223—233, lira 228—238, Páris 299—309, francia frank 304—314, Prága 134—140, Varsó 0.10.50—11.70, Newyork 4480—4630, dollár 4500—4650, leu 22—24, dinár 46—48, lengyel már-

ka 0.11.40—12.60, Bécs 0.06.40—6.70, osztrák korona 0.06.45—6.75, Zürich 815—845.

Bécsi hivatalos zárlat. (Április 16.) Prága 2125, Belgrád 728, Budapest 15, Varsó 1.68, Milano 3540, London 331000, Newyork 71150, Páris 4742, Zürich 12940, Berlin 337.

— Az Aradvidéki Fatermelő R. T. vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését Aradon. A közgyűlés az évi zárszámadásokat jóváhiagya és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. A közgyűlés azután az alapszabályokat módosította és kiegészítette az igazgatóságot és a felügyelő bizottságot. Mivel a részvénytőkének egymillióról kétféle sorra. Ezt a közgyűlés új alapon határozta el, hogy az új részvényeket a régi részvényeknek 1:1 arányban bocsátja rendelkezésére. Az igazgatóság új tagjai lettek: Stefan Vasilie, a chisineui kerület országgy. képviselője, Braun Fülöp fakereskedő Chisineu. (Kisjenő) és Teodor Papudoff, a Banca Romaneasca igazgatója. A felügyelő bizottság új tagjai: dr. Robu János főpolgármester és Dumitrescu György Aradról.

— Az Aradi Általános Takarékpénztár is megkapta a devizaengedélyt. A pénztár lapok szombati számai közlik az újabb devizaengedélyeket. Az aradi pénztárak közül az Aradi Általános Takarékpénztár kapta meg az autorizációt a devizák vételére és eladására.

A sikkasztó adótárnok.

(Schiff János bűnügyének tárgyalása.)

Érdekes ügyet tárgyal holnap a törvényszék büntető tanácsa. Még a múlt év augusztusában történt, hogy a hivatalos rovincsolás alkalmával rájöttek arra, hogy a siriai (világosi) adóhivatal vezetője, Schiff János adótárnok 150 ezer leit tulajdonított el az állam vagyonából. Az aradi pénzügyigazgatóság feljelentésére az ügyet bűnügyi utra terelték. Schiff Jánost letartóztatták, aki azóta a fogházban várja ügyének tárgyalását. Érdekes az a mód, ahogyan Schiff a sikkasztást elkövette. Megállapítást nyert, hogy az adótárnok két tétel meghamisításával sikkasztotta el a jelentős összeget. Az egyik tételnet 50 ezer leit tartott vissza az egyik adófizetési község pénzből, úgy, hogy a község által befizetett 83 ezer leit 33 ezer leinek könyvelte el. A község előjárósága 83 ezer leiről kapott nyugtát, a tőlapon azonban a 8-as számot 3-ra javította ki. A második tétel alkalmával százezer leit tartott vissza. Egy oldalösszegnek tévesnek látszó átvitelével fedezte a könyvelésben a hiányt. A rovincsolás alkalmával rájöttek az összeadási hibára és megállapították a sikkasztást.

IRIGYSEG. FRANCESCA BERTINIVEL. Egy fejezet a „HÉT FŐBŐN” sorozatból ma kedden utóljára az Urániában.

Az örök tavasz országából.

(Ahol nem bódít a divat — Társadalmi élet nélkül. — Üres színház. — A fő az üzlet.)

(Az Aradi Közlöny alexandriai levelezőjétől.) A legelső impresszió, ahogy az ember a hajóról leszáll, minden esetre az, hogy milyen boldog ország ez, ime március van, még odahaza csak a hóvirág meri megsérteni a hó szent integritását, itt meg teljes díszben áll minden virág, minden fa. Az emberek menekülnek az árnyékba a melegségtől és jól esik a tenger felől jövő légáramlat. Itt azonban nem az időjárás szerint itélik meg az évszakot, hanem a naptár szerint. Míg a telet írja, következőképpen nők, férfiak a legtélsebb ruháikat hordják változatlanul. Igaz ugyan, hogy ezt a téli ruházatot nem kell szószerint venni, mert bizony könnyen tüdőgyulladást lehetne benne kapni ott hon. A második impresszió a nagy nagy lármá. Mint a Földközi-tenger legnagyobb kikötője nem is kellene megcsodálni a nagy zajt. De nem ez az oka, hanem inkább a bensülöttek természete. Kora reggeltől késő estig hangos kiabálással intézik el minden ügyüket, bajukat. Mint az egész város, úgy ők is kereskedők. Ha oly fiatal, hogy még nem tud a pénzzel bántani, akkor a gégejét nyekereggeti és e módon jut az érdeklődőktől pénzhez, ha pedig nagyon öreg, akkor felcsap jövőmondónak és csodafüvetek árul, vagy pedig a szaharai homokba húzott rovátkákból mondja a szerencsét a kíváncsi arab fiataloknak. De ha teljes erőben van, akkor reggeltől estig járja az utcákat, fünek-fának kimálgatva minden elképzelhető cikket. Nagy gyakorlata van benne, hogy kinek kell olcsó árut hallatlan magas és viszont elég jó cikket nevétségesen olcsó áron kínálni. Meg is érdemelnek egy-egy jól sikerült üzletet, mert eleget szaladgálnak, kiabálnak, fáradnak. — Viszont a nőket nem engedik dolgozni, megszereznek nekik minden szükségest és biztosítják a kenyelmüket.

Szegény nőket mindenhol ezzel vádolják, hogy divathajhászok. Ebben az országban még mindig az évszázados divat szerint, majdnem egyenruhaszerűen öltözködnek a nők. A fejtől a sarkig le vannak borítva egy fekete lepel-lel, amely mindig csak fekete. Talán csak az anyag minőségében van változás és a fátyoluk finomságában. Minél finomabb a fátyol, annál előkelőbb a nő. A nők ruháinak egyszerűségével ellentétben áll a férfiak ruházata, amely csak egy hosszú bő köpenyből áll, de a szivárvány minden színében ké-

szül. Alexandria legnagyobb része általuk lakott.

Az európai negyed gyönyörű, rendezett, nagyforgalmu utcákból áll, csupa nagy házakkal, terekkel, parkokkal díszítve, sűrű villanyos járat bonyolítja le majdnem minden utca forgalmát, a vidéki helységekkel percenként van összeköttetés, ami nem nagy csoda, ha még azt is tudjuk, hogy Kairóval naponta öt vonat által van összeköttetés. Az európalak legnagyobb részét a görögök képezik, de amellelt képviselve vannak az összes európai nemzetek. Ezért van az, hogy minden ember legkevesebb 4—5 nyelven beszél. — Minden nemzetnek külön iskolái vannak és hogy az ifjuság megtanulja a nyelveket, váltakozva három iskolában járják ki velük a tanéveket. Nagy a sportélet. Már szombaton délután nem tartanak hivatalos órákat irodákban, iskolákban nincs tanítás és minden szünetelés nélkül sietnek félmeztelenen, sportruhában a város mellett levő telepekre, ahol, hogy a sok matchet ledogolgozassák, 6—6 csoport mérkőzik egymás ellen a footballban. Az angolok, mint a társadalmi életben is, a sportban is az előkelőbb ágat kultiválják: gyönyörűen karban tartott pályákon teniszsznek, golfoznak, a tengeren balance-csónakáznak és főleg sokat gyalognak. A tengerparti villanegyedből könnyű a lejárati a husz kilométer kiterjedésű strandhoz, ahol sokan egész télen át megszakítatlanul fürdöznek, de természetesen a közönség legnagyobb része tartotta magát a hivatalos télhez, bár nálunk hasonló melegben már kiöntött volna a Maros a fürdőzőközönségtől. Rengeteg az autó és motorkerékpár forgalom. Vasárnaponként nem lehet a várost körülvevő utakon vesztély nélkül haladni, annyira hemzsegek a kirándulóktól. Csupán a külvárosokban látni tevéket, a sívatag jó öreg hajója számúze van a városból, nagyon lassu, nem tud lépést tartani a rohanó élettel. Ellenben annál több a számár, a mely egyáltalán nem hasonlít itt a mi csökönyös, csunya kis szürke csacsinkhoz, hanem a lónál fürgébb, karcsulábu, simaszörű állatot jelent. Majmot is gyakran látni, mutogatják őket láncra fűzve, sőt meg is lehet vásárolni, kb. 500 lei az ára egynek.

Csak társadalmi élet nincsen. Mindenki féltékeny a maga társaságára, bizalmatlanok az idegenekkel szemben, mindegyik nemzet a maga társaságában forog csupán. Dacára, hogy 500.000 lakossal bír, nincsen állandó színhá-

za, az meg természetesen nagyon ritka, hogy európai művész felátogasson, csak a kairói opera látogat néha át és tart igazán művészi előadásokat az aradihoz hasonló részvetlen közönségnek. Anna Pavlowa ballet-társulata működik jelenleg nagy sikerrel, néhány olasz művész pedig hangversenyt rendezett. Igazán nem csoda, hogy ha nincs alkalom társadalmi összejövetelre, az embereket nagyon lefoglalja az üzlet, de a mostani időben különösen a gazdasági krízis, amely miatt már hosszú idő óta állandó a panasz. (S. S.)

Déli pihenő.

Megvebelt munkaslányok Aradon.

Déli harangszóra a munkavezető megkongatja a rekedthangu vasdarabot az épülő palota állványai között. Déli munkaszünet, pillanatok alatt elnéptelenednek az állványok és a munkások kiballagnak a parkba, hogy elköltsék ebédjüket. Furcsa lakoma: a lányok, asszonyok lekvárt kennek a barna kenyérrre, azt falatozzák mohó étvágygal, a férfiak hagyományosan eszegetnek kenyérrrel, ez az egész ebédjük. Elheverednek a park korlátai előtt a fűvön, fáradtak és szótlanok, ernyedv várakozásban pihenik át a délet.

— Segédmunkások vagyunk — mondja az egyik jóképű lány, aradmegyeiek. Ologovácáról, Curticiról és más falvakból dolgozunk itten.

— És mennyi bért kapnak, hogy ilyen szűkösben ebédelnek?

— Három és fél lei órabért a lányok, asszonyok, ötöt a férfiak. Nyolc órát dolgozunk naponta. Bizony nem ehetünk más ebédet, mert ezt a pénzt félre kell tennünk télire. Télen nincs munka, nyáron kell összespórolni a pénzt télire. Odahaza azért eszünk szalonnát is... Szombat este mindig hazamegyünk. Gyalog...

— Sokan vannak a környékről?

— Bizony, dolgozunk itt Aradon sok százan. A megye majdnem minden községéből vannak itt Aradon munkások. Legtöbb az épitőmunkás, de van köztük sok más napszámos is. Élelemre nem költünk, mert nem telne ruhára, téli élesre. A kovártély két lei egy éjszakára.

Elhallgatnak, nincs több mondanivalójuk. Tizenhat-tizenhétéves meztelábos lányok, pelyhedző bujszusz legénykéek déli álmokra dülnek a puha gyepen. Biztosan hazaálmodnak, kicsi falujukba, ahonnan eljöttek házat építeni Aradra s ahol szombat este puha kenyérrrel, paprikás szalonnával várják őket a szülei. Akiknek ebből a napi huszonnyolc leiből még ünneplőre, télirevalóra is kell hogy teljék...

Háboruból

visszatértek állása.

(Tömeges perek az aradi törvényszéken.)

Emlékeztet még, hogy a Károlyi-kormány még 1918-ban kiadott egy rendeletet, mely szerint a háboruból visszatért munkásokat és segédeket kötelesek a munkaadók állásukba visszafogadni. A mennyiben a főnökök ezt nem akarták megcselekedni, egy választott bíróság döntött a kérdéses ügyben és ebben a bizottságban a munkaadók és a munkások képviselője is helyet foglalt. A román kormány annak idején ezt a rendeletet felfüggesztette, míg most újabb rendelettel ismét érvénybe helyezték. Horváth János királyi táblabíró erre vonatkozólag a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az újabb rendelet utasítja a törvényszéket, hogy az ilyen folyamatban levő ügyeket haladéktalanul vegye tárgyalás alá. Az új rendelet szerint azonban a vitás ügyeket nem választott bíróság, melyben a munkás és munkaadó képviselők is részt vettek, hanem a rendes bíróság tárgyalja. Ilyenfajta ügyeket már a legközelebbi napokban is tárgyalás alá vesszük.

Tavasz ébredése.

(Köller táblabíró a fiatal bűnösökről.)

Az Aradi Közlöny munkatársai ma beszélgetést folytatott Köller János királyi táblabíróval, az aradi törvényszék fiatalkoruak bíróságának elnökével, aki az utóbbi hónapok alatt elkövetett fiatalkoru bűnösök bűnözéséről a következőket mondotta:

— Nagy örömmel állapítom meg, hogy az utóbbi időben a fiatalkoru bűnösök száma lényegesen apadt. Javítóintézetünkben csak kisebb lopásokért elítelt bűnös gyermekek töltik büntetésük idejét. Legutóbb a napokban szállított be a csendőrség egy serdülő korban levő fiút, aki állítólag egy 16 éves leányka ellen erőszakot akart elkövetni, de tette végrehajtásában megakadályozták. Kihallgattam a letartóztatott gyermeket, aki minden büntől mentes és aki elmondta, hogy szerette és szereti azt a ragyogó szemű leánykát, de nem bántotta, sőt nem is volt szándékában bántani. A leányka vallomása mindenben megegyezik a fiu vallomásával és így kitudódott, hogy a feljelentést haragosok tették meg, akik rossz szemmel nézték a gyermekek ártatlan boldogságát.

A szerkesztésért:

KAROLY JOZSEF

felel.

Cenzurat:

Barna POPP.

A bálozó német főváros.

(Hogy mulat Berlin? — Jelmezes mulatságok.)

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Az egyetlen, aminek Berlinben nincs reklámra szüksége: a bál. A bálakat nem kell itt meghirdetni sem plakátokon, sem újságokban, egymás szájából veszik át itt a hírt a mohó emberek. Egészen bizonyos, hogy ha egy nap eszedbe jut bált rendezni, nem kell egyebet tenned, mint (a hatósági engedély megszerzése s hasonló dolgok elintézése után) egy ismerősödnek megszúgni, hogy mikor és hol lesz a mulatság. Akkor lefekhetsz nyugodtan, a többi elintéződik már magától. A márnak és a szerelemnek a vágya szét fogja vinni a hírt Berlin minden szögletébe: polgárosszonyok szalonjaiba és irodistálnyok írógépjai és üzleti könyvei mellé, benszülött berliniek és emigráns oroszok, félkocottok, öregedő nyelvmesternők szobáiba. Egészen nyugodt lehetsz felőle, hogy egy héttel a bál előtt már tolongani fognak a jegyvásárlók a lakásod előtt. Mit mondjak még erről? Még a „Sturm” című lapnak, az expresszionisták folyóiratának is sikerült visszhangot keltenie a nagy közönség körében, mielőtt bált hirdettek.

A napokban megint volt egy bál Berlinben, a Reimann-féle ipar művészeti iskola bálja. Megint kosztümbál, mint általában az itteniek. Az évadnak talán legígéretesebb méretű táncmulatsága. A Zoologischer Garten összes ünnepi termeiben, földszinten, emeleten és az emelet karzatain nyüzsgött, hemzsegett a töméntelen tarka nép. Pár ezer ember, egy kisebb város egész lakossága, fantasztikus, színes jelmezekben egymás hegyén-hátán, mint egy megelevenedett keleti rege. Körhinták körül, színes lámpák fényében, ez alkalomra készített festmények rajzok alatt, egy csomó zenekar körül tolongnak és táncolnak, lüktetve kavarognak az emberek. Kik ezek az emberek? Itt egy fokkal általában jobb pozícióju emberek vannak, mint a Sturm-bálon. — amint általában minden bálnak a közönsége némileg más-más osztályból kerül ki. De a többség mindenütt idegenekből és osztályközi emberekből, művészfélékből áll. Igazán gazdag és előkelő pozícióju emberek nem járnak a bálókra.

A középosztálykörűi rétegek báljai ezek. A résztvevők kilencven százaléka egész bizonyosan fütellen szobákba tér haza. S azt hiszem, ha a bál közönsége egyszerre a rendes napi öltözetében nyüzsgne előttünk, a pusztuló középosztály, a kispolgárság egész szenvedő szürkesége volna a szemünk előtt. Ezzel függhet össze a kosztümös bálók elterjedése. Berlinben azért rendeznek jelmezes bálakat, mert az embereknek nincs estélyi ruhájuk.

De hől kezdik meg itt báljaikat a kislányok? Vannak-e itt bálók, amelyek a felszűlő leányok vidéki felvonulásainak felelnek meg azoknak az első bálóknak, amelyekről arra mifelénk álmodoznak a bakfisok? Mert a jelmezes tánc mulatságok nem egyebek itt, mint egymásra éhes felnőttek alkalmi pár-keresése. E bálók legszükségesebb felszerelése a ceruza és a papiros. Arra kell ez, hogy az ember feljegyezhesse az összes találkákat és telefonszámokat, amelyeket egy éjszaka összegyűjt. Arra gondoltam, hogy egy nagy találka-irodát kellene nyitni az ilyen kosztüm-bálókra. A jelmezen néha bajos az írószerszámokat elhelyezni, nagyon praktikus volna tehát, ha az ember egy-egy rendez-vous megbeszélése után bevonulhatna párijával az irodába, ahol jegyzéket vezetnek a neve alatt a kapott címekről és adatokról.

Reggel felé már lankád a tánc és inkább ülnek a párok. Csókolózás mindenféle — nyiltan, egymás előtt — mindenféle helyzetben. A táncolók is gyakran egy-egy hosszú csókban fornak össze. Fel sem tűnik. Mámor, a kosztümbálók reggelének mámor. Szárnyasan könnyűek vagyunk és gátlástalanul, boldogan hül-lámzanak bennünk az érzések és gátlástalanul ömlenek szánkra az ötletek, amelyek máskor nem merészkedtek volna elő. A jelmezek inkognitóia, a sok-sok szép női test kínálkozó és érzéki varázsa, az érintkezés szokatlan pártási közvetlensége szabadítja elő ezt a mámort?

És reggel felé egy lányt látok egyedül ülni egyik terem zugában. Feje a tenyerében. Elfog a szánalom? mi az, csak nem vagy szomorú, szegénykém?

— Csak egyedül vagyok, ennyit az egész.

— Nem, nem. En látom? szomorú vagy. Mondd, mi a baj, áam? Nem jól mulattál?

— De igen. Táncoltam sokat. De mindig résztvétől tele vagyok szeretettel iránta.

— De igen. Táncoltam sokat. De mindig mással. És szomorú vagyok, mert most sem találtam rá az egyetlenre. Már másfél éve keresem. És ez a bál is hiába volt.

Bethlen rendet terem!

(Felhatalmazás a nemzetgyűlés feloszlatására.)

Budapestről táviratozzák: Az egységes pártban az utóbbi napokban erős ellentétek mutatkoztak, amelyek könnyen a párt bomlására vezethettek volna. Gömbös Gyula fajvédelmi frakciója, nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter 50—60 hive voltak az elégedetlenkedők. Gömbösék már régebbi idő óta harcot

folytatták Bethlen miniszterelnök közélet-politikája ellen és ma is a legélesebb ellentétben állanak a miniszterelnökkel és hiveivel. De egyelőre még a kormányzópárt keretein belül. Bethlen hívei elkerülhetetlennek tartják, hogy a szélsőségeket kiszorítsák a pártból. A miniszterelnök konszolidációs politikájának folytatására el van szánva arra, hogy végső esetben élni fog a Ház feloszlatására kapott felhatalmazásával. Minden valószínűség szerint új ügyvezető elnök kerül a párt élére gróf Hoyos Miksa személyében, akit erőkezű politikusként ismernek. Bethlen tehát erős kézzel nyúl bele a szélsőségek dzsungeljébe.

Burgonya

kifűnő szép, waggontételben is kapható, azonkívül 2102 bab, fohagyma, dughagyma

KARAGYENA sátorban, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér)

Legmodernebb, legelőszzerűbb és minden gazdaságnál nélkülözhetetlen

motoreke gyártásához,

mely az összes államokban szabadalmat társat keresek, avagy a nyert, szabadalmakat valamely gépgyárnak eladnám. Bővebb felvilágosítást kérő leveleket „Műszaki” címen Wallinger hirdetője (Földes-patika kapujával szemben) továbbít. 13232

Pászka kicsinyben és nagyban kapható

Vértes Béla

liszt és termény üzletében Aradon.

Piata Plevnei (Árpád-tér) 5. Zsidó templom épület. 18833

Kárpitos

munkákat ujat és alakítást

bőr és antik

butorok kárpitozását felelősség mellett végez.

Horváth kárpitos

Sz. Erzsébet Földes gyógyszerár mellett.

Biztos existencia.

Négy utcára nyíló

Sarókház a belvárosban

Fűszerüzlet-tel összes jogokkal, egyedül álló villanyüzemű

Ipartelep-pel tágas raktárakkal, négy szobás, fürdőszobás lakással

Eladó és teljes felszereléssel

Azonnal átadó.

2117 Cím a kiadóban.

Löwy Sándor

női divat áruhaza Petroseni-ben keres azonnali belépésre

egy idősebb segédet.

Csak elsőrendű szakmabeliek és jó eladók ajánkozását kérem. — Személyesen bemutatkozók utiköltségét megtérítom. 2082

Micalaca-noun (Ujmikalakan) Rákóczi-utca 15. sz. magánház elfoglalható lakással eladó. 2016

Meglevő

közszükségleti cikkeket készítő gyáramhoz tőkeerős társ kerestetik. Szaktudás nem szükséges. A társ a kereskedelmi részt irányíthatja. „300.000” című ajánlatokat 13229 WALLINGER hirdetője továbbít.

Budai gyártmányu

Portland cement

nagyban és kicsinyben kapható az

Aradi Kereskedelmi és Aruforgalmi R.-T.-nál,

mely ajánlja a marosparti gyártelepén készített minden méretű

vasbetonárut,

u. m. csöveket, csőfejeket, kutgyűrűket, kádakat, etető és itatóvályukat és faltáglát bármily mennyiségben.

Központi irodahelyiség:

Arad, Bohus-palota, Iparbank helyiség. Telefonszám: 8-80. 18830

Szőlőpótláshoz alkalmas

Dusgyökerű Szőlőoltvány

és Gyökeres Riparia Portalis

kapható 18833

WINKLER JOZSEF elvtánytermelőnél Arad, Str. Consistorialni (Bathysági-utca) 11

Első aradi verseny-uriszabóság

Str. Alexandri (Salacz-u) 1. Készít elegáns úri öltönyöket és raglánokat tiszta gyapjú angol spricelt szövethől Lei 2200.—. Vállal úri és női fehérneműek készítését mérték után a legfinomabb kivitelben.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

ÜGYES SZOBALÉNY jó bizonyítvány-nal azonnali felvételre. Cim a kiadóban. 300

KISZOLGALO LEANY a papirszakmából felvétetik. Cim a kiadóban. 1894

PERFEKT KÖNYVELŐ, román, magyar, német gépiró magas fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. 1895

JÓ ERKÖLCÖSÜ leány szobalélynak felvétetik. Piata Avram Iancu (Szabadság tér) 3. em. 2072

SUNT POSTURI vacante pentru un impiegat si un dactilograf. Regiunea I. Viticole Arad-Ceala. 2085

MINDENES FŐZŐNŐ úri családhoz, hol családtagnak tekintenek, azonnali felvétetik. Cim kiadóban. 2083

IRODISTA NŐ, ki gépről tud, román, magyar és német nyelvet bírja, azonnali belépésre kerestetik. Stiaszny kaptárgyár, Str. Doamna Purgly 121. 2095

ÜGYES mindenek kétféle családhoz kerestetik. Bulev. Regele Ferdinand 19. I. emelet 4. 2105

IRODISTANÓ délutánra ügyvédi irodába felvétetik. Cim kiadóhivatalban. 2103

BEJÁRO főzőnő házakhoz ajánkozik. Cim Strada Doamna Purgly Lajosné-utca 65. 2098

ADÓVALLOMÁSOK szakszerűen kiállításnak délután 3-7-ig Piata Imperatul Traian 1. sz. (Atilla-tér 2.) I. em. 4. Végső határidő folyó hó 22-ike. 2110

KERESEK szerény igényű, idősebb nő gazdasszonyok telepre egy személyhez kis háztartáshoz jelentkező Weisz Róza Kalapuzlet 13101

ADÓVALLOMÁSOK kiállítását és beadását felelősség mellett olcsón vállalom. Str. Gozdu (Szent István-utca) 4. 2108

TANULÓLEANYOK keleti szőnyeg javításához felvétetnek „Spárta” szövőműiparban, Bohus-palota. 13232

CSÉPLŐGÉPESZ, elsőrendű, kinek csép lési körzete biztosítva van, gépkezelésért a kereslet felében részesülhet. Cim Haász-iroda Strada Románului (Zrinyi-utca) 6. 13522

CSOMAGOLO-LEANYOK felvétetnek „Gracia” labororium, román templom udvarán. 2119

VIDÉKRE két éves kisleányom mellé telkiismeretes kisasszonyt keresek. Cim: Wallinger hirdetőjében. 13282

HÁZVEZETŐNŐNEK, vagy fürdőre megfelelő állás betöltésére ajánkozik intelligens, több nyelven beszélő nő. Cim: Wallinger hirdetőjében. 13232

Vétel és eladás.

KERTI GARNITURA, jókarban levő, lehetőleg nádból készült, alkalmi áron megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 500

VALÓDI cerna flor női harisnyák (fekete, barna és színes) 65-75 Leig kapható Strasser divatruházában, szemben a Lutheránus-templommal. 1796

ÁGY ELÉ perzsa szőnyeg, futó szőnyeg gyermekkosci, kina-ezüst gyertyatartó, ágynemű, asztalnemű, különböző dísz tárgyak, képek, nyári horgolt paplanok, egy pár gyermekfülbetvaló igaz gyöngygyel és briliánsal stb. eladó. Str. Consistorului 12. (volt Bathryány-utca 23.) I. em. jobb. 1000

MEGVÉTELRE keresek 15-20 literes szelencékkel ellátott fagyalt apparatust. Ajánlatokat Messer Samu Pecica (Pécska) címre kérek. 13101

KÖRFÖRÉSZ tengely csapágygyal és fűrészlappal, szecskavágó kézl- és erőhajtásra, federes stráfkocsi és tolokocsi használt, új tárcsás fűszer és daráló malom eladó. Cim a kiadóban. 2118

ANTIK szekrény eladó. Megtekinthető 2-3 közt Str. Mocioni 14. I. em. 3. 2107

RÖVID, keresztúros zongora eladó. Strada Mărăsesti (Kossuth-utca) 73-34. jobbra. 13021

VESZÉK „ARADANA” RÉSZVÉNYEKET Bővebbet a kiadóban. 2104

TISZTA, főkos gyermekágy sodronybetéttel és matraccal, kétajtós fényezett tölgyaszekrény eladó. Megtekinthető Strada Mărăsesti 32. (Kossuth-utca 53.) 11-12-ig. 2101

VILÁGOS, szép fűszerállvány, mely esetleg textilnek is használható, pulttal együtt eladó Cim a kiadóban. 2099

HASZNÁLT gyermekkosci eladó Strada Bucur 14. Vajda. 2113

WERTHEIM CASSA olcsón eladó. Neubauer Strada Simeon Balint (Dessewffy-utca) 11. 2111

TISZTA NIKKELT veszek. Gyermek-kocsi gumvizását, festését, fedélkészítését vállalom. Str. Bolinteanu (Arany-János-utca) 1. Fűrészgár mögött. 2114

BUTOROK, egy eredeti Singer Cabinet varrógép, pince felszerelések eladók. Ghirocon (Gyórokon) Eichner kereskedőnél tudakozódni. 2115

HÁLÁLESET miatt szobafestői felszerelés, u. m. létrák, ecsetek, festékdaráló-gép, benzin-lámpák és nagymennyiségű sablon eladó. Özv. Hegyesi Gézáné. Piata Luptei (Bocskal-tér) 4. 13101

VESZÜNK sósórszeszes, kölnivizes üvegeket. „Gracia” labororium, román templom udvarán. 2120

BURGONYA legelső rendű jutányosan kapható. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 9., pincében, Grosz Jenőnél. 1688

JUMPER horgoló és kötőselymek, blúz-pamutok megérkeztek. Modern előnyom da. Ernest kézimunka üzlet, színház mögött. 1795

SZÖVETEK, mosók, vásznak, női kalapok olcsón, Posoh divatüzletben Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) kaphatók. 1900

ADOK ÉS VESZÉK antik butorokat, modern ebédő, háló, uriszoba, irodai berendezést, író- és varrógépet, pénzszekrényt, szőnyeget, festményeket, tükröket, zongorát, Garal butorüzlet, Calea Banatului (Asztalos Sándor-utca) 5. 747

Briliánsárut, gyöngyöt, platinát, arany, ezüst-árúkat és hamis fogsorokat magas áron veszek **Zinner**

Ékezerész, Arad, Str. Motianu.

MOTRICA ROMANA

Radio 8340

Műszaki vállalat.

Központi irodák: Telefon: 56-10. Kirendeltségek és műhely I. C. Bratianu: 82. Távirati cím: „Motrica” Bul. Maria 110.

Bucuresti.

Keresse fel motorkiállításunkat, ahol mindenféle gépekből, géprészekből nagy és gazdag raktárt tartunk. Az országban működő összes gyárakban szükséges gépanyagokat raktáron tartjuk.

Prospektusokat és specialista mérnököket bocsátunk vásárló közönségünk rendelkezésére. Megbízható cégeknek fizetési kedvezményt nyújtunk. 1828

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

URISZOBA vadonatúj, elegáns, angol klub bórarmatúrával eladó. „Salon Artistique” (Fischer Eliz-palota.) 13576

KITŰNŐ ÜZLETI KÖNYVEK, IRODAI CIKKEK és olcsó hangjegyek. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Kerpelnél. Telefon 385. 13625

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

OPYINGOFFICE leíró, sokszorosító iroda. Kőrlevelek speciális gépeken készülnék. Szegő Irógépvállalata Strada Luther 1. Telefon III. 13781

HALOSZOBA-BERENDEZÉS elutazás miatt sürgősen eladó. Str. Marasesti (Kossuth-utca 21) 47. 2019

BŐRFEDELES hintó és lószárszámok eladók. Calea Saguna 60. 2041

PENZSEKRENY, beltelkes ház főuton, üzletnek alkalmas, eladó. — Bővebbet Tauc és Vidéki Önségélyző Egylet, Tauton. 2044

CSÉPLŐGARNITURA 6 HP, teljesen jó állapotban eladó. Dehelán Iván-Odvos. 2057

Ingtalan.

GHIROCON (Gyórokon) 3/4 katasztrális hold szőlő, kőház, két nagy szoba verandás épülettel, pincével, villanyostól 5 percnyre, 250 ezer leiert eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 13021

ELADÓ házakról, birtokokról, szőlőkről pincéről közelében levő különböző minden célra alkalmas, berendezett üzletekről vételkényszer nélkül díjtalan felvilágosítás nyerhető Wallinger-irodában (Földes gyógyszerár kapujával szemben), ahol eladó ingatlanok állandóan előjegyezhetők. 13230

VIDÉKEN egy modern ház eladó. Cim: Duffek Károly Ineu (Borosjenő.) 2028

KERESEK megvételre 15-20 m. hold szántót tanyával. Cim özv. Bayné, Str. Puskasilor (Lövész-utca) 3a) 2096

FIGYELEM! Str. Doamna Purgly-utca 93-as szép kertés elfoglalható ház minden elfogadható ártért eladó. Bővebbet Wallinger irodában. 13232

BUTENI (Körösbökény) község főutján két nagy üzlethelyiségből és raktárból álló üzletház, nagyforgalmu üzlettel berendezéssel, 5 szoba és mellékhelyiségekből álló, elfoglalható lakással, kert tel, más vállalkozás miatt eladó Bővebbet Künstler Ernő Buteni. 2100

Oktatás.

GYORS- ÉS GÉPIROISKOLA Bulev. Dragahna (Apponyi-körút) 8. Új három havi tanfolyam. Gyors- és gépirás, levelezés, könyvelés, számtan. 2109

FRANCIA órákat adok, tanulókat, magántanulókat, vizsgákra előkészíték. Str. Calvin 8. emelet. 2116

Ellátás.

ELSŐRENDŰ, tisztán készített olcsó házikosztot adok. Cim a kiadóban. 2112

Értékpapírok.

ÚJ MALOMHOZ társ kerestetik. Bővebbet Koch Jánosnál. Ottlaka. 2075

ELVESZETT a Piata Stefan Cel Mare (Béla-tér) tájéka, a kötszövő gyár felé, esetleg a Várady János üzletétől, a vasúti hid felé vezető uton, (Viaduct) egy tojásdad alakú aranylap, Suny felirattal hosszukás láncszem, karcsat, a megtaláló adja le Várady János óras üzletében, ahol az illető hálásan meg lesz jutalmazva. 2106

TENNISZPÁLYÁT bére vennék. Cim Kelet hírlapiroda. 13100

HETVENEZER Leles kölcsönre volna szükségem, első helyen való betáblázás és megfelelő kamat mellett, három hónapra. Cim Wallinger hirdetőjében. 13232

TŐKE KAPHATÓ kellő biztosítékkal. Ügynököket nem díjazok. Megkeresések „Előnyös” jellegre „Central” hirdetőben. 13833

Csodás hatású araszépitő és finomító a

Földes MARGITCREME és MARGITSZAPPAN

Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Pár napi használat után srünetet szepölöket, májfoltokat, bőrképzéseket, ráncokat, redőket és minden bőrbajt. Az aro pár napi használat után tude, hamvas, rózsás lesz. 13595

Dr. Földes és Hehs Margitcreme gyára Budapest, I. Bertalan-utca 26. Arad-Uj-Micalaca. 12595

Str. Coanda Genera (Borona utca) 21. számú ház

f. hó 10-én délután 3 órakor az Uranus irodában önkéntes árverés alá bocsátatik. Árverési feltételek Uranus irodában, főpostával szemben. 13021

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subscrișiil pe baza decizului No. IV. Fsoc. 59-10. al tribunalei din Arad, referitor la lichidarea societății fertului de vinars și coptului de poame din Gurahont, (Honctól központi szeszűző és gyümölcsértékesítő szövetkezet) cu aceasta provocăm pe toți cei interesați ca in termin de sase luni dela publicarea acesta să-și, însine prezențiunile.

Prezenziunile făcute după espirarea terminului sus amintit nu se vor lua înconziderare. 2023

Gurahont, la 12. Aprilie 1923.

Savu Dorca, Virgil Bulez, lichidatori.